Redactiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.

Birourile de annunciuri:
Brașovŭ, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.

Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Donneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 9)

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.

Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.

Abonamentulŭ pentru Brasovŭ:
a administrațiune, piața mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 46.—Anulŭ LVI. Brașovŭ, Duminecă, 28 Februarie (12 Martie) 1893.

Rĕsboiulŭ bisericescŭ-politicŭ.

Rĕsboiulŭ bisericescŭ-politicŭ, ce de multŭ se pregătesce între biserica catolică și stăpânirea ungurĕscă, a isbucnitŭ. Lupta s'a încinsŭ pe tótă linia și cele dintêiu ciocnirĭ se facŭ acum în dieta ungurĕscă.

Fiind-că acestŭ rĕsboiu în contra reformelorŭ bisericescĭ plănuite de guvernŭ, cum este introducerea căsĕtoriei civile și a matriculelorŭ civile, ne interesĕză și pe noi Românii în gradulŭ celŭ mai mare, va fi, credemŭ, de folosŭ de a desfășura în următórele pe scurtŭ istoriculŭ nascerei lui.

Celŭ dintêiu prilegiu la cértă între clerulŭ catolicŭ din Ungaria și guvernulŭ ungurescŭ l'a datŭ legea pentru căsĕtoriile mixte din 1868. Intr'ênsa se ḑice între altele: „Băieții din căsĕtoriile mixte urmĕză religiunei tatălui, fetele religiunei mamei; orĭ ce contractŭ matrimonialŭ, (de căsĕtoriă), care contraḑice acestei dispositiunĭ, este nevalabilŭ. Trecerea la altă confesiune nu este iertată decâtŭ după anulŭ alŭ ḑecelea alŭ etății; decă tatălŭ schimbă confesiunea sa, îi urmĕză numai fiiĭ, carĭ n'au trecutŭ încă de șépte anĭ“.

Legea acésta nu s'a respectatŭ și nu s'a esecutatŭ nicĭ odată pe deplinŭ. Mai alesŭ preoțimea catolică i-se opunea, căcĭ, după prescrierile bisericescĭ-catolice, ea cerea dela mirii de confesiune mixtă, ca sĕ promită, că îșĭ vorŭ boteza și îșĭ vorŭ cresce toțĭ copiiĭ în religiunea catolică. In urma acésta din căsĕtoriile mixte, unde o parte era catolică, se perdeau mulțĭ copii pentru celelalte confesiunĭ, carĭ erau botezațĭ în religia catolică și mai alesŭ din partea protestanților s'au ivitŭ multe și numĕróse plângerĭ din causă, că preoții catolicĭ le boteză copiĭ, carĭ, după legea din 1868, arŭ trebui sĕ fiă de religiunea protestantă.

Spre a venĭ în ajutorulŭ protestanțilorŭ și a face sĕ se delăture plângerile lorŭ, ministrulŭ de culte Csaky a datŭ la 26 Februarie 1890 o ordinațiune, prin care însĕ lucrurile s'au încurcatŭ și mai multŭ. Ministrulŭ a dispusŭ adecă în ordinațiunea sa, că fiă-care preotŭ póte boteza fiă-care copilŭ, dér este datorŭ ca optŭ ḑile după botezŭ sĕ trimită atestatŭ de botezŭ preotului competentŭ, pentru ca acesta sĕ'lŭ primĕscă în confesiunea, de care se ține după lege.

Mĕsura acésta nu a plăcutŭ nicĭ preoților catolicĭ, nicĭ celorlalțĭ și cérta, în locŭ sĕ înceteze, a devenitŭ și mai înfocată. De aicĭ s'a începutŭ apoi mișcarea bisericéscă-politică. Tóte încercările de a afla unŭ modŭ de împăcare între biserică și statŭ, au fostŭ zadarnice. In astfelŭ de împrejurărĭ au trebuitŭ sĕ tórne numai oleiu pe focŭ atacurile și invectivele, ce au fostŭ îndreptate din partea superintendentului calvinŭ în contra bisericei catolice și a primatelui Vaszary cu ocasiunea iubileului de 25 de anĭ, ce l'a serbatŭ Tisza Coloman la Comarom, ca curatorŭ superiorŭ alŭ districtului bisericesc transdanubianŭ. Intr'unŭ raportŭ către conventŭ, acelŭ superintendentŭ a tractatŭ cestiunea botezurilorŭ din căsĕtoriile mixte într'unŭ tonŭ fórte ofensătorŭ pentru catolicĭ. Atuncĭ primatele declară într'o pastorală dată la 8 Septemvre 1892 către clerulŭ archidiecesei, că „decă catolicii suntŭ așa de violentŭ atacațĭ în conventulŭ dela Comarom, atuncĭ spiritele vorŭ fi așa de multŭ iritate, încâtŭ patria ușorŭ ar puté sĕ fiă în periculŭ.“

Tisza și cu clica lui au pășitŭ pe arena luptelorŭ confesionale și au pretinsŭ căsătoria civilă obligătóre. Ministrulŭ conte Iuliu Szapary n'a voitŭ însĕ sĕ se angajeze pentru realisarea acestei pretensiunĭ. Din causa acésta clica tiszaistă atâta a uneltitŭ în contra lui până ce l'a silitŭ sĕ se retragă, ér după aceea a stăruitŭ ca partida guvernului sĕ primĕscă în programulŭ ei căsătoria civilă obligătóre și ca sĕ devină ministru președinte d-lŭ Wekerle, protegiatulŭ lui Tisza.

Astfelŭ s'a născutŭ noua programă bisericéscă-politică a guvernului, în care se cuprinde recepțiunea Evreilorŭ, libertatea religionară, căsătoria civilă obligĕtóre și matriculele civile. Fostulŭ ministru Tisza este urḑitorulŭ ei și Wekerle cu Csaky și cu Szilagyi o susținŭ.

Machinațiunile lui Tisza, care vré sĕ ajungă acuma cu ajutorulŭ rĕsboiului bisericescŭ-politicŭ éră la putere, suntŭ demascate și întimpină o hotărîtă resistență.

Se ridică din tóte părțile o aprigă oposiție în contra cabinetului Wekerle și a programului sĕu și anevoie va puté eși acesta învingĕtorŭ din lupta, ce s'a încinsŭ.

Décă se va adeverĭ, că episcopatulŭ catolicŭ cu magnații suntŭ decișĭ a provoca unŭ conflictŭ cu guvernulŭ în camera magnațilorŭ, atuncĭ nu-i va rĕmâné alta cabinetului Wekerle, decâtŭ a-șĭ lua catrafusele și a face locŭ unui altŭ ministeriu.

CRONICA POLITICĂ.

— 27 Februarie.

In capitala „globului ungurescŭ“, după cum ne spunŭ foile din Pesta, s'a începutŭ o mișcare „însemnată“, care șĭ-a pusŭ de țintă, ca în fiă care anŭ sĕ se serbeze în Pesta ḑiua de **15 Martie 1848**, și sĕ se formeze **clubulŭ centralŭ independentŭ în capitală**, care sĕ fiă chiămatŭ a arangea în totŭ anulŭ astfelŭ de serbărĭ naționale maghiare. Mișcarea mai are și unŭ altŭ scopŭ, adecă de-a câștiga și pe muncitoriĭ maghiarĭ pentru participarea lorŭ în evenimentele politice, respective d-a avé și ei rolŭ conducĕtorŭ. In causa acésta s'a ținutŭ o conferență în Budapesta în locuința contelui *G. Karolyi*, la care au luatŭ parte afară de o mulțime de deputațĭ din dietă, și alțĭ cetățenĭ maghiarĭ distinșĭ din capitala ungurĕscă. Președinte alŭ conferenței a fostŭ alesŭ deputatulŭ kossuthistŭ Dionisiu *Pázmandy*, care a invitatŭ pe cei de față sĕ desbată din tóte punctele de vedere cestiunile aceste „însemnate“. *Bogdanyi Mor* a propusŭ ca cetățenii capitalei sĕ serbeze ḑiua de 15 Martie prin unŭ banchetŭ imposantŭ. Directorulŭ de școle G. *Glatz* a arătatŭ câtŭ de mare este lipsa înființărei unui clubŭ centralŭ independentŭ în Budapesta. Contele Gabrielŭ *Karolyi* a propusŭ, ca serbarea sĕ se facă nu în 15 Martie, ci în 19 Martie, fiind-că atuncĭ potŭ sĕ ia parte câtŭ de mulțĭ membri ai partidei independente (kussuthiste). Pazmandy primesce acéstă propunere, ar dori însĕ, ca la acéstă serbare sĕ ia parte și muncitorii maghiarĭ. Conferența a hotărîtŭ, ca în *19 Martie* n. sĕ se aranjeze *sĕbătórea libertății*, printr'unŭ banchetŭ poporalŭ și mare. La banchetulŭ acela se vorŭ desvolta ideile clubului independentŭ centralŭ și se vorŭ ceti *douĕspreḑece poruncĭ nouĕ* ale kossuthiștilorŭ. Acestea ar fi: 1) Proclamarea ḑilei de 15 Martie, ca *sĕrbătóre națională*, printr'o lege adusă de dietă; 2) Șterge-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Dumneḑeu nu bate cu bâta.

Snóvă.

Nicĭ așa oropsitŭ nu-i bine! Fiă omulŭ agonisitorŭ, fiă cruțătorŭ, dér cu mĕsura tóte, și acolo, unde e cale a agonisi și a cruța. Ce trece peste rĕvașulŭ acesta, lipsitŭ este de darulŭ lui Dumneḑeu. Opintirea prea mare se sfîrșesce cu vătămătură, și celŭ ce întinde mâna sĕ cuprindă deodată toțĭ cicarii din vale, adese-orĭ o scóte fără de nicĭ unulŭ.

Eară apoi: când póte omulŭ sĕ ajute pe cineva, pentru ce sĕ-lŭ lapede golŭ dela sine, și când poțĭ împlini o faptă bună, pentru ce sĕ facĭ una rea — neîmplinindŭ binele? De ce sĕ nu credemŭ sĕrăcia altuia? Nu asta învĕțătura ni-a datŭ nouĕ Mântuitorulŭ, nu aste cuvinte se cetescŭ în sânta evangeliă! Alte-sŭ pildele, alte și învĕțăturile! — Pare, că și acuma îlŭ audŭ vestindu: „iubițĭ pe pismașii voștri; faceți bine celora ce vĕ urĕscŭ; celui ce-țĭ cere mantaua, dă-i și peptarulŭ...“

Dér nu despre acésta vréu sĕ vĕ vorbescŭ. Aceste tóte le scițĭ voi totŭ așa bine ca mine și totŭ așa le păzițĭ în inimele vóstre. Ele suntŭ chizeșia mântuirei nóstre, décă le vomŭ urma.

Alteceva mĕ cuprinde pe mine acuma. O istoriă mică, pe care eu am auḑit'o dela unŭ omŭ bĕtrânŭ și pe care gata sunt a o spune și vóuĕ, décă mĕ vețĭ asculta cu sîrguință. Póte vețĭ și învĕța ceva din ea, — ascultați-o déră:

Intr'unŭ sătuțŭ, cu casele nu tocmai lângă olaltă, locuiau doi frațĭ. Dér noroculŭ nu li-a slujitŭ pe-o formă la amêndoi. Unulŭ s'a alesŭ avutŭ, pe celalaltŭ l'au umplutŭ pruncii și a rĕmasŭ sĕracŭ.

Acésta în sine nu ar fi fostŭ nimicŭ, căcĭ cu averea nime nu-i cununatŭ. De altă parte: nicĭ avutulŭ fără celŭ sĕracŭ, nicĭ sĕraculŭ fără celŭ avutŭ. Toțĭ avuțĭ, orĭ toțĭ sĕracĭ, nicĭ au fostŭ ómenii, nicĭ vorŭ fi nicĭ-odată.

Suntŭ însĕ o sĕmă de ómenĭ, cărora le place a mĕsura pe semenii lorŭ după avere. Décă adecă cutareva nu numĕră atâția boi în ocolŭ, orĭ atâta bine, câtŭ au ei, pe acela îlŭ socotescŭ mai puținŭ făptura lui Dumneḑeu.

De se întêmplă apoi, că acela sĕ le fiă rudeniă, orĭ nemeteniă, chiar că îlŭ iau peste piciorŭ și le este rușine când cine-va le pomenesce numai și numele. Acestŭ neamŭ de ómenĭ, ajunșĭ la avere mai de multe-orĭ pe căĭ necinstite suntŭ mare ciumă într'unŭ poporŭ.

Și acuma e de prisosŭ sĕ vĕ mai spunŭ, că asemenea ciumă era și fratele celŭ avutŭ.

Tótă averea, totŭ binele, elŭ și-lŭ scria numai hărniciei și cuminției sale, și de locŭ nu și ajutorului lui Dumneḑeu. Dinpotrivă, pe frăține-sĕu era în stare sĕ-lŭ facă de celŭ mai blăstĕmatŭ, căcĭ nu ajunse cu mintea unde a ajunsŭ elŭ.

Trĕbă multă, după acestea, e limpede déră, că nu au avutŭ laolaltă. Avutulŭ umbla cu nasulŭ de totŭ mai pe susŭ, decâtŭ sĕ cunóscă în celŭ sĕracŭ pe unŭ frate bunŭ; pe sĕracŭ dincóce îlŭ ținea rușinea sĕ se apropiă de elŭ. Și décă avutulŭ înota întrecutŭ în bine, sĕraculŭ trăia de multe-orĭ traiulŭ vermelui din hereanŭ, ducêndŭ lipse arḑĕtóre. Ocările nemeritate ale fratelui sĕu îlŭ dureau fórte.

Pentru aceea și la nĕcasŭ mai bucurosŭ se întorcea la unŭ strĕinŭ, decâtŭ la elŭ.

Numai sila cea mai mare și numai atuncĭ, când adecă leacŭ și ușurare nu afla nicĭ cum, îlŭ împingea sĕ bată la ușa fratelui sĕu în putere.

Mare luptă îlŭ costau toțĭ acești pașĭ, căcĭ scia, în prețulŭ a câtă bajocură va putea sta cu elŭ de vorbă. Și în urmă încă totŭ era mare îndoială: óre nu va bate tóca la urechea surdului. Acésta 'i s'a întêmplatŭ nu odată.

Acum însĕ intru adevĕrŭ era între ciocanŭ și ilĕu. Pita cea veche s'a ciuntatŭ, împrumutŭ nu capĕtă dela nime, banĭ nu are nicĭ griĭță frântă, căcĭ zăcuse véra în-

rea legilorŭ, carĭ declară pe Rakoczy de vêndĕtorŭ, ér pe Kossuth de espatriatŭ; 3) Avêndu se în vedere, că regele deja mai de multŭ de 3 sferturĭ de anŭ residéză afară de hotarĕle țĕrii, loculŭ lui sĕ se ocupe printr'unŭ *palatinŭ* (locțiitorŭ de rege); 4) întroducerea *votului universalŭ.* 5) Desvoltarea mai departe a *libertățiĭ pressei* ștergerea cauțiunei pentru diare și libera vêndare a diarelorŭ pe strade. 6) Introducerea institutțiunei curții cu jurațĭ în procedura penală 7) Crearea unei armate naționale maghiare independente și punerea jurămêntului pe constituția maghiară din partea regimentelorŭ maghiare. 8) Delăturarea emblemelorŭ și colorilorŭ streine de pe tóte edificiile publice ale țĕrii. 9) Pentru consolidarea „națiunei" înafară și ma ialesŭ față cu Austria, *sĕ se restabilésca pacea între naționalitățĭ* printr'o guvernare dréptă și cinstită. Față cu cele-lalte trei puncte părerile suntŭ deosebite. — Brânză bună în burdufŭ de...

*

Din incidentulŭ aniversărei **semnărei tratatului dela San-Stefano** i-s'a făcutŭ marĭ ovațiunĭ (despre carĭ amŭ amintitŭ și noi) în Petersburg generalului *Ignatieff* din partea reuniunei slave și a Slavilorŭ sudicĭ, carĭ locuiescŭ acolo. Reuniunea slavă, precum și aceea a Bulgarilorŭ și Macedonenilorŭ emigrațĭ, au presentatŭ adrese. Adresa emigranțilorŭ bulgarĭ amintesce, că inimicii Slavilorŭ în congresulŭ dela Berlinŭ au mutilatŭ tratatulŭ de pace dela San-Stefano. Și actualmente se facŭ tóte încercările, pentru ca sĕ paraliseze resultatulŭ rĕsboiului de eliberare. Din evenimentele din Bulgaria nu trebue a se trage conclusiunĭ false. Bulgarii au păstratŭ viu amintirea la adevĕrații lorŭ amicĭ și inimicĭ. Pe paginile istoriei bulgare, numele lui Ignatieff este neperitorŭ. Tratatulŭ dela San-Stefano este pentru Bulgarĭ unŭ testamentŭ politicŭ. In adresa Macedonenilorŭ se dice, că lorŭ li-s'a răpitŭ totulŭ, numai credința în eliberarea lorŭ nu. Ignatieff rĕspunse, că legătura cea mai strînsă între Rusia și Slavĭ este ortodoxia.

*

In Serbia s'au începutŭ dilele acestea **alegerile pentru viitórea Scupstină** (dietă). Partida așa numită radicală a datŭ unŭ manifestŭ către alegĕtorĭ, în care îi conjură sĕ voteze pentru candidații radicalĭ și sĕ nu alégă pe susținĕtorii guvernului de-acum, „care jăfuesce țéra și lucréză contra intereselorŭ naționale sêrbescĭ." In 6 Martie, preséra dilei alegerilorŭ, pe délurile din apropierea capitalei Belgradŭ s'au aprinsŭ focurĭ dreptŭ semnŭ ca sĕ se încépă lupta electorală pe viéță pe mórte. In diua întêiu a alegerilorŭ poporațiunea din cercurile Ciacĭak, Crusevac, Ujica, Zajcĭar și Pirot a prinsŭ armele în potriva guvernului, semnŭ că apelulŭ radicalilorŭ a avutŭ efectŭ asupra poporului. In diferite localitățĭ, ca d. e. în Gorasic și Ciacĭak, poporulŭ înarmatŭ a năvălitŭ asupra funcționarilorŭ administrativĭ, pușcându-i. S'a consignatŭ îndată miliția. O luptă s'a încinsŭ între poporulŭ înarmatŭ și miliția; 50 de ómenĭ au fostŭ omorîțĭ, 100 greu rănițĭ. Asemenea scene sângeróse s'au întêmplatŭ și în alte părțĭ ale Serbiei. Aprópe toțĭ provocatorii turburărilorŭ au fostŭ prinșĭ. Resultatulŭ alegerilorŭ de până acum este favorabilu guvernului.

Adunărĭ de protestare.

Agitațiunea pentru și în contra programului bisericescŭ-politicŭ alŭ stăpânirei ungurescĭ s'a încinsŭ în tótă Ungaria și Transilvania. Guvernulŭ pune tóte în mișcare, pentru ca representanțele comunale și comitatense sĕ se pronunțe în favórea lui și a reformelorŭ plănuite de elŭ, éră din partea opozițiunei catolicilorŭ și a celorlalte confesiunĭ, afară póte de cea calvină și jidovéscă, se facŭ mereu enunciațiunĭ, în carĭ se arată nemulțumirea mai alesŭ cu proiectata întroducere a căsĕtoriei civile obligatóre și a matriculelorŭ civile.

E lucru învederatŭ, că și noi Românii trebue sĕ fimŭ îngrijațĭ în cea mai mare mĕsură de cele ce se petrecŭ la Budapesta. Scie și simte fiă-care dintre noi, ce vré sĕ dică, décă cei dela putere voiescŭ sĕ ia din mâna preoțimei nóstre purtarea matriculelorŭ și sĕ o dea în mâna organelorŭ statului. Asemenea scie și simte fiă-care dintre noi, că ce va sĕ dică când ei voiescŭ sĕ întroducă la noi, fără de nicĭ o trebuință și cerință din partea doporațiunei, căsĕtoria civilă. Scopurile, ce le urmărescŭ adversarii noștri cu aceste reforme în specialŭ față cu naționalitățile, de sigurŭ numai curate nu potŭ fi. Ei arŭ voi acuma, ca și în viéța nóstră religiósă și familiară sĕ atêrnămŭ dela notareșii, dela solgăbirĕii și alțĭ slujbașĭ ungurescĭ.

Spre a arăta nemulțumirea, ce domnesce și în sînulŭ poporului nostru față cu aceste reforme plănuite de guvernulŭ ungurescŭ, s'a întrunitŭ erĭ sĕptĕmâna în Sibiiu o adunare mare de alegĕtorĭ românĭ, despre care amŭ amintitŭ deja și în Dumineca trecută. Acéstă adunare, fórte numĕrosŭ cercetată a luatŭ următórea resoluțiune:

„Considerândŭ, că prin întroducerea *matriculelorŭ civile* se intenționéză nu atâtŭ îmbunĕtățirĭ în purtarea respectivelorŭ registre, ci mai alesŭ schimonosirea și maghiarisarea numelorŭ, reducerea venitorilorŭ stolare și a influenței preoțescĭ, cum și vĕdita tendență de a potența ingerința stăpânirei maghiare asupra clerului și a poporului nostru peste totŭ;

Considerândŭ în fine, că *căsĕtoria civilă* este de natură a sgudui așediămintele și chiar dogmele bisericei nóstre, jicnindŭ moravurile străbune și sentimentele evlaviei înăscute poporului nostru, înlesnindŭ convietuirile nelegiuite și în desfrêu, dărăpănândŭ vada clerului nostru și cășunându i pagube materiale însemnate, etc. —:

alegĕtorii dietalĭ românĭ din cercurile administrative Sibiiu și Nocrichŭ a comitatului Sibiiu, întrunițĭ la Sibiiu în Adunarea publică din 19 Februarie st. v., protestéză sĕrbătoresce și unanimŭ în contra proiectelorŭ de lege religionare."

O asemenea adunare de alegĕtorĭ românĭ s'a mai ținutŭ Joia trecută, în 9 Martie n., în *Sebeșulŭ săsescŭ*, care încă a luatŭ o hotărîre în înțelesulŭ de mai susŭ. Mai suntŭ convocate adunărĭ de protestare la *Săliște* pe diua de 1 (13) Martie pentru cercurile Cristianŭ și Săliște; la *Abrudŭ*, pe diua de 8 (20) Martie c. pentru cercurile Abrudŭ, Roșia și Ighiu; la *Caransebeșŭ* pe diua de 4 (16) Martie, pentru cercurile Caransebeșŭ și Teregova; la *Făgărașŭ* pe 5 (17) Martie pentru cercurile Făgărașŭ și Arpașulŭ inferiorŭ, la *Mureșŭ-Ludoșŭ* pe diua de 14 Martie n. pentru cerculŭ M.-Ludoșului; apoi la *Bradŭ* pe diua de 4 (16) Martie pentru cercurile Baia de Crișŭ și Bradŭ.

Biroulŭ conferenței electorale din Sibiiu (adecă a adunării de poporŭ ținută Vinerĭ în 3 Martie) a adresatŭ diarului „*Tribuna*" o declarațiune, ce ni-se trimite și nouĕ în copiă. Étă-o:

Declarațiune:

Fiind-că în rapórtele și aprețiările pressei despre conferența alegĕtorilorŭ românĭ din cercurile Sibiiu și Nochrichŭ dela 19 Februarie st. v. s'au introdusŭ inesactitățĭ esențiale, socotimŭ, pentru restabilirea adevĕrului de lipsă, a constata, că conferența **nu a luatŭ posițiune nicĭ pentru, nicĭ contra recepțiunei** Evreilorŭ, ci a protestatŭ numai în contra proiectelorŭ religionare privitóre la căsĕtoria civilă și matriculele de statŭ. O dovedesce acésta însușĭ textulŭ resoluțiunei votate, în care recepțiunea Evreilorŭ *nu* e înregistrată, ci se reasuméză esclusivŭ numai gravaminele împotriva căsĕtoriei și a matriculelorŭ civile. Nu mai puținŭ o dovedesce acésta împrejurarea, că în urma unei înțelegerĭ prealabile între convocatorĭ s'a decisŭ, ca cestiunea recepțiunei Evreilorŭ sĕ nu se reconsidere în adunare și că în consecență s'a și suprimatŭ din proiectulŭ de resoluțiune menitŭ a fi propusŭ conferenței electorale pasagiulŭ referitorŭ la recepțiune.

In legătură cu aceste constatărĭ și până la publicarea procesului verbalŭ declarămŭ, că nu corĕspunde stărei faptice afirmațiunea, că cei mai mulțĭ vorbitorĭ din conferență arŭ fi combătutŭ recepțiunea Evreilorŭ.*) fiind-că pe când ceilalțĭ oratorĭ nicĭ că au atinsŭ cestiunea, numai unulŭ singurŭ a combătut'o, ér în vorbirea de deschidere s'a accentuatŭ, că cu tótă conivența între Evangeliă și Talmudŭ, noi Românii chiar ca creștinĭ în temeiulŭ moralei celui rĕstignitŭ profesămŭ credința, că trebue sĕ iubimŭ și pe contrarii noștri și ca poporŭ, care luptămŭ pentru libertate, ne vomŭ pronunța în acestŭ obiectŭ în sensulŭ moralei creștine și alŭ libertății și egalității popórelorŭ.

Pentru biroulŭ conferenței:

Ioanŭ Papiu, președinte. **Dr. Amosŭ Frâncu,** notarŭ.

SCIRILE DILEI.

— 27 Februarie.

Către învĕțătorii românĭ din Bihorŭ. Mai de multe-orĭ s'au auditŭ în colónele diarului nostru plângerĭ, că Românii din Bihorŭ, în privința hărniciei și activității naționale, nu prea stau la înălțimea, la care ar trebui sĕ stea. Bihorulŭ este unŭ comitatŭ mare, locuitŭ în masse compacte de Românĭ, are două centre însĕmnate Beiușulŭ și Oradea-mare, unde se află mulțĭ bărbațĭ luminațĭ de-ai noștri. Cu dreptŭ cuvêntŭ amŭ aștepta dér ca Bihorulŭ în viéța nóstră culturală și națională sĕ jóce unŭ rolŭ însĕmnatŭ și sĕ premérgă cu esemplu altorŭ comitate locuite de Românĭ. Durere însĕ, că frații noștri din Bihorŭ nu prea corĕspundŭ acestorŭ drepte așteptărĭ ale nóstre. Pare că unŭ felŭ de amorțire i-ar fi cuprinsŭ pe toțĭ, căcĭ nicĭ nu se mișcă, nicĭ nu grăescŭ. De repețite-orĭ s'au auditŭ plângerĭ, că învĕțătorii din Bihorŭ, mai alesŭ cei greco-catolicĭ, suntŭ risipițĭ ca făina

*) „Tribuna" dela 23 Februarie (7 Martie) a susținutŭ adecă, că mai toțĭ vorbitorii (adunărei din Sibiiu) au combătutŭ anume și recepțiunea, și că prin urmare adunarea s'a pronunțatŭ hotărîtŭ și contra acesteia. — Red.

---

trégă, n'a pututŭ căuta nimicŭ; nouă ar fi puțină, dér aceea-i în paiu și décă nu are banĭ, nu se află nimenĭ, sĕ i-o calce. Sĕracii și-ar aduna ceva și ei; avuții suntŭ cuprinșĭ cu a lorŭ și nu credŭ omenia sĕracului.

Nu avea de făcutŭ alta, decâtŭ sĕ sufere orĭ-ce rușine: sĕ cerce la frate. Elŭ nu calcă astădĭ. N'a îndrăsnitŭ de către vreme. Dincóce pruncilorŭ le trebe pită, ei nu sciu de obida părintelui; dóră i-a fi milă baremĭ de ei. Patru cai scotŭ trei crucĭ în două óre... Dóră... dóră...

Frate-sĕu însĕ i-a spusŭ, că nu are voiă sĕ-șĭ fugăréscă caii de-a pomana; destulŭ s'orŭ pĕfuga vre-o patru-cincĭ sĕptĕmânĭ la elŭ.

Acuma bietulŭ omŭ se întórce de totŭ amărîtŭ acasă și nu scia ce sĕ se facă. Sĕ nu fi avutŭ credință în Dumnedeu, dóră ar fi luatŭ lumea în capŭ. Credința însĕ și dragostea pruncilorŭ nu l'a lăsatŭ, sĕ facă pĕcatŭ ca acesta. S'a dusŭ déră către casă și când a ajunsŭ, află acolo doi drumarĭ.

Era Domnulŭ Christosŭ cu Sântulŭ Petru.

„Amărîtŭ te vĕdŭ, omule — dise Domnulŭ Christosŭ; ce ți-s'a întêmplatŭ?"

— „Dómne, Dómne — rĕspunse omulŭ, — cum n'oiu fi amărîtŭ, când vĕdŭ pruncii ăștia perindŭ de fóme și nu aflu la ómenĭ atâta milă, sĕ-mĭ calce grăunțulŭ până m'așĭ împoteri, sĕ le întorcŭ ostenéla."

„Pasă, — dice atuncĭ Domnulŭ Christosŭ, pune o apringióră în grâu!"

Și ce cugetațĭ? A făcutŭ elŭ óre lucrulŭ acesta? — Da; l'a făcutŭ, décă i-a disŭ Domnulŭ; a datŭ focŭ grâului și acuma ce s'a întêmplatŭ? Grâulŭ a arsŭ totŭ până într'unŭ firŭ, și după ce a arsŭ, Domnulŭ Christosŭ a poruncitŭ omului sĕ pórte cenușa în casă. Omulŭ aduce o coșară și totŭ pórtă, pórtă, dér cum o deșértă, cenușa se face grâu curatŭ,—mândru ca aurulŭ. Când a dusŭ coșara de pe urmă, și-a aflatŭ casa plină de grâu, éră Domnulŭ Christosŭ și Sântulŭ Petru s'au făcutŭ nevĕdutĭ.

Dér cu acestea nu s'a gătatŭ povestea.

Nu peste multŭ trece pe lângă elŭ frate-sĕu și décă nu vede stoguțulŭ în ocolŭ, îlŭ întrébă, ce a făcutŭ cu elŭ?

„L'am aprinsŭ — dice sĕraculŭ — și uită numai ce mi-s'a alesŭ din elŭ! Am o casă de grâu curatŭ, de mi-se ajunge în patru-cincĭ anĭ. Fiă lăudatŭ Dumnedeu sântulŭ!

Avutulŭ, hămisitŭ, abia aștéptă sĕ ajungă éră acasă, pune focŭ în tóte stogurile, sĕ 'i se alégă și lui grâu mândru ca alŭ fratelui sĕu. 'I s'a alesŭ însĕ fumŭ și scrumŭ nu numai din grâu, ci și din casă și totŭ ce avea pe lângă ea, căcĭ îi lipsia credința cea bună și durerea către celŭ nĕcăjitŭ. Dumnedeu nu bate cu bâta.

Betfia.

Kővary.

Poesii poporale.

Culese din poporŭ.

Bine-i stă mândrii frumósă
Podu i țese, podu-i cósă;
Cămașa din brâu în susŭ
Făcută-i pe cucuruzŭ;
Cămașa din brâu în josŭ
Făcută-i pe grâu frumosŭ;
Penele de pe la cotŭ
Isŭ făcute pentru-unŭ zlotŭ;
Penele de pe la mână
Isŭ făcute pentru-o lână.

*

Ardă te focu rĕsboiu
Tu facĭ pânza lătunoiu;
Când a fostŭ la nĕvĕditŭ
Șépte babe-au trebuitŭ;
Ér când a fostŭ la rostatŭ
Raita după babe'n satŭ;
Păn' pune pânza pe rade
Trecŭ trei dile și o amédă.

*

Harnică-i o mândrulucă
Harnică-i dracu s'o ducă,
Că 'ntr'o lună tórce-o lână
Și mâncă unŭ sacŭ de făină;
Țese unŭ cotŭ
Mâncă de-unŭ zlotŭ;

orbului și nimenea nu este, care sě-i adune și pe ei în vre-o reuniune învěțătoréscă după tipulŭ și asěměnarea altorŭ confrațĭ ai lorŭ. Plângerile însě au rěmasŭ până acum zadarnice. Astă-dată sě mai facemŭ o încercare, că dóră „bunulŭ Dumnedeu se va îndura în cele din urmă a-le dărui și frațilorŭ noștri din Bihorŭ putere mișcătóre“, pentru ca sě ésă din amorțirea de până acum și sě se pună mai cu de-adinsulŭ pe lucru. Cu deosebire suntemŭ rugațĭ a cere dela învěțătorii gr. cat., ca ei înși-și sě por néscă o mișcare în direcțiunea acésta și sě stărue și ei pentru înființarea unei reuniunĭ proprie a lorŭ, care sě le ofere ocasiunea de a se cultiva împrumutatŭ, de-a se revedé din când în când pe la adunările generale și care sě aibă și unŭ fondŭ pentru ajutorarea învěțătorilorŭ și a familiilorŭ lorŭ în timpurĭ de nevoiă, cum este pentru esemplu Reuniunea învěțătorilorŭ românĭ Sělăgenĭ. — Ar fi în adevěrŭ timpulŭ supremŭ de-a se întreprinde pașii de lipsă pentru organisarea tuturorŭ învěțătorilorŭ noștri în reuniunĭ, căcĭ dóră nu vomŭ aștepta și acum sě vină organele unguresci ca sě facă reuniunĭ pentru învěțătorii noștri, cum au făcutŭ fondulŭ de pensiune.

—x—

Lipsă de ajutorŭ. Dilele acestea amŭ primitŭ două apelurĭ *in cause școlare*, pe carĭ le recomandămŭ sprijinului căldurosŭ alŭ frațilorŭ noștri de pretutindenea. Unulŭ este apelulŭ eforiei școlare din comuna *Hotoană*, din marginea sudică a Sělagiului, unde graiulŭ românescŭ încétă a se mai audi și de unde mai departe nu găsescĭ comune românescĭ. Aci se simte trebuința edificărei unei școle confesionale române, pentru care ajutórele marinimóse suntŭ a se adresa d-lui *Vasiliu Pătcașiu*, parochŭ și președintele senatului școlarŭ în Ér-Hatvan (p. u. Tasnád-Szántó). — Altŭ apelŭ amŭ primitŭ din comuna sělăgénă *Periceiu*, unde în cóstа școlei române s'au înființatŭ două școle unguresci de statŭ, cu carĭ pentru a puté susținé lupta, școla română are grabnică trebuință de edificarea unui localŭ potrivitŭ. Ajutórele marinimóse suntŭ a se adresa Senatului școlarŭ în Perecsen (p. u. Szilágy-Somlyo).

—x—

Unŭ primarŭ slugarnicŭ, ni se scrie, că ar fi primarulŭ din Ticvaniulŭ mare, pe care fisolgăbirěulŭ îlŭ susține de maĭ mulțĭ anĭ în postŭ cu puterea, macar ca poporulŭ românŭ abia-lŭ póte suferi din causa slugărniciei sale. Deși Românŭ, acestŭ primarŭ, de când a ajunsŭ în diregětoriă, mai că și-a uitatŭ de ce națiă se ține; numele și-lŭ scrie ungeresce în adunărĭ se „sfătuesce“ cu ungurésce, când notarulŭ îlŭ întrébă ceva în limba română, elŭ îi rěspunde pe „unguresce“ „*nem tudum*“ „*igen barátum*“, „*igen tekintette*“, și alte bazaconii de acestea.— Nu scimŭ întru câtŭ acestea corěspundŭ adevěrului și întru câtŭ nu. La tótă întemplarea însě ar fi fórte tristŭ, décă ar trebui sě credemŭ, că s'ar afla între noi și Românĭ de aceia, carĭ pentru o miserabilă slujbă ungurésсă arŭ fi în stare sě-șĭ uitede măndria lorŭ românéscă și sě se facă obiala strěinului. De astfelŭ de Românĭ sě ne feréscă Dumnedeu!

—x—

Din Ciuchiciu ni-se scrie, că acolo încă s'a întêmplatŭ unŭ casŭ de felulŭ celui dela Băuia (Almașŭ), despre care amŭ publicatŭ o corespondență într'unulŭ din numerii trecuțĭ de Dumineсă. Românii din Ciuchiciu își comandaseră unŭ clopotŭ nou, pe care se scrisese și numele unorŭ ómenĭ, carĭ nicĭ vre-o jertfă pentru aducerea acestui clopotŭ n'au făcutŭ și nicĭ óre-carĭ merite speciale pentru biserică nu aveau. Când poporulŭ aflâ despre scrierea numelui unorŭ astfelŭ de ómenĭ pe clopotŭ, fórte s'a něcăjitŭ și poruncĭ unui faurŭ sě radă numele lorŭ de pe clopotŭ, ceea ce s'a și întêmplatŭ. Acéstă měsură, deși prea aspră, fŭ potrivită pentru umilirea acelorŭ ambițioșĭ, carĭ fără vredniciă și fără jertfe adevěrate pentru înălțarea neamului lorŭ ar vré sě-șĭ facă numele neuitatŭ. La facerea inscripțiunilorŭ pe monumente publice trebue sě se țină sémă de fapte și vrednicie, și numai cei cu adevěrate merite pentru biserică și națiune potŭ sě fie eternisațĭ prin inscripțiunĭ, servindŭ acésta ca o meritată rěsplată pentru ei și ca o încuragiare pentru urmașĭ.

—x—

„Va avé copii“. Dilele trecute ministrulŭ românŭ de esterne, d-lŭ Al. Lahovary, după cum scrie fóia bucurescénă „L'Independance Roumaine“, a ținutŭ în camera română unŭ strălucitŭ discursŭ rostitŭ din incidentulŭ interpelării ce a făcut'o guvernului deputatulŭ Fleva. Ministrulŭ românŭ a spusŭ d-lui Fleva, că A. S. principele Ferdinand „va avé copii, și d-lŭ Fleva încă va fi invitatŭ la botezŭ, care se va face *după ritulŭ ortodoxŭ*“. Cuvintele acestea ale ministrului au fostŭ primite cu multă bucuriă de Cameră, věděndŭ în ele o alusiune la unŭ viitorŭ evenimentŭ fericitŭ în familia regală română.

—x—

Darŭ pentru bibliotecele nóstre poporale. D-lŭ *Dr. Manolescu*, directorulŭ și proprietarulŭ cunoscutei reviste higienice „*Apěrătorulŭ Sănětății*“ din Bucuresci, a binevoitŭ a ne pune la disposiție încă în vara trecută, 50 de esemplare din broșura *Chimiă populară* de d-lŭ Dr. C. Istrati, cu scopulŭ ca sě le împărțimŭ gratuitŭ între bibliotecile poporale, ce vomŭ afla noi de cuviință. Pe rěndŭ, aceste esemplare le-amŭ și împărțitŭ între diferite biblioteci școlare de ale nóstre, din Transilvania și Ungaria, după cum s'a pututŭ vedé și din unele dări de sémă, publicate în diarulŭ nostru la diverse ocasiunĭ. — Scimŭ, că d-lŭ Dr. Manolescu a binevoitŭ a mai acorda pentru preoții și învěțătorii dela noi și favorulŭ de-a se puté abona în orĭ ce timpŭ la escelenta d-sale revistă „Apěrătorulŭ Sănětății“ pe lângă prețulŭ redusŭ numai de 4 fl. la anŭ. Aceste dovedĭ de viu interesŭ pentru promovarea causelorŭ nóstre școlare și culturale, ne îndatorescŭ a esprima și pe acéstă cale stimabilului nostru contrate mulțumitele nóstre sincere.

—x—

Unŭ monstru. Intr'una din dilele trecute o femeiă, aflată în îngrijirea unei móșe din strada Blanche, Paris, a născutŭ unŭ copilŭ, care a muritŭ îndată. Era unŭ felŭ de monstru; nu se putea deosebi de ce sex este Picióréle erau crescute până la genunchĭ. De aci în josŭ se terminau prin 2 mânĭ. O mână avea 6 degete. In mijloculŭ frunții se afla unŭ singurŭ ochiu fórte mare. Monstrulŭ a fostŭ dăruitŭ academiei medicale.

—x—

Colera în Rusia. Provinciile Rusiei, carĭ, după constatările oficiale mai suntŭ bănuite de colеră suntŭ următórele: Voronej, Basarabia, Orel, Caterinoslav, Samara, Penza, Tambow, Ufa, Zahatal, Tobolsk, Don, Podolia și Kiew. In Podolia s'a doveditŭ, că în fiăcare di suntŭ în terminŭ mijlociu cam 27 de casurĭ și 9 decese, ér în Kiew suntŭ dilnicŭ câte 5 decese. In Astrahan s'a descoperitŭ o nouă epidemiă misteriósă. Ea sémănă întru câtva cu ciuma, dér e multŭ mai îngrozitóre. Omulŭ atinsŭ de ea trmură unŭ sfertŭ de césŭ se înegresce apoi peste totŭ corpulŭ și móre în cele mai oribile durerĭ. Bóla e fórte contagiósă. Guvernulŭ a trimisŭ doctorĭ, ca sě studieze epidemia acésta.

—x—

Teatrulŭ mecanicŭ alŭ lui Otto Gierke este cercetatŭ de unŭ numerosŭ publicŭ. Representațiunile sale suntŭ câtŭ se póte de perfecte. Cu deosebire atrăgětóre și minunată este luarea Plevnei în 9 Decemvre 1877. In fundŭ se vede Plevna, cu întăriturile ei. In mijloculŭ acestora se ridică reduta Grivița. Inainte se vede tabĕra Rușilorŭ și a Românilorŭ. In dorile dilei se începe ataculŭ. O mulțime de trupe intră în focŭ. Călărețĭ și pedeștri alérgă pe câmpulŭ de luptă. Osman Pașa ese din Plevna, pentru ca sě o despresóre. Regimentele românescĭ strigândŭ: hurra! intră în Grivița. O luptă sângerósă se începe în jurulŭ Plevnei, care începe sě ardă, Osman Pașa e rănitŭ, capituléză și intrégă armata turcéscă e prinsă.

—x—

Regele Alexandru alŭ Serbiei, după cum se telegrafiéză din Belgrad, va sosi în luna lui Maiu în România, unde la castelulŭ Peleșŭ din Sinaia se va întâlni cu mama sa Natalia.

Cehulŭ Sělagiului, 11 Martie. (Telegr. part. a „Gaz“.) Adunări de protestare în cele 5 cercurĭ electorale din Sělagiu, suntŭ convocate separatŭ pe diua de 24 Martie.

✝

Tocmai la încheiarea fóiei primimŭ din Bucurescĭ cutrierătórea scire telegrafică, că multŭ simpaticulŭ și zelosulŭ președinte alŭ Ligei culturale române, **Grigorie T. Brătianu**, a muritŭ adĭ de o mórte grabnică.

Din dieta ungurésсă.

In dieta ungurésсă s'au începutŭ desbaterile asupra budgetului ministeriului de culte și instrucțiune publică. Imprejurarea acésta a datŭ ocasiune opozițiilorŭ de-a începe lupta contra programului bisericescŭ politicŭ alŭ guvernului.

In ședința dietei dela 8 Martie patru vorbitorĭ s'au ocupatŭ cu acéstă politică. Dintre aceștia singurŭ guvernamentalulŭ *Latoczky* a apěratŭ proiectele bisericescĭ ale guvernuluĭ. In acéstă apěrare mameluculŭ lui Weckerle a disŭ, că pe cum în alte țěrĭ, așa și în Ungaria nu potŭ sě fiă piedecĭ dogmatice la introducerea căsětoriei civile. Apoi nicĭ nu este îndreptățită temerea, că se vorŭ strica raporturile bune de adĭ dintre Ungaria și Curia romană din pricina numai a întroducerei căsětorei civile. Ca esemplu spune, că Papa și Vaticanulŭ simpatiséză multŭ cu Francia, deși acolo căsetoria civilă este introdusă deja de 100 anĭ. Causa pentru-care Curia romană nu se învoesce la întroducerea căsětoriei civile, nu suntŭ dogmele religióse, ci suntŭ dogmele politice, adecă Vaticanulŭ, ca contrarŭ alŭ triplei alianțe, nu póte simpatisa cu guvernulŭ ungurescŭ, care cârmuesce într'o parte a unei monarchii, care încă face parte din tripla alianță. Dise apoi vorbitorulŭ, că nisuințele Vaticanului potŭ sě aibă rădăcinĭ în Roma, potŭ sě aibă și viitorŭ acolo, în Ungaria însě adĭ numai o politică e posibilă: *politica națională maghiară*. Căsětoria civilă nu este scopŭ, cu atâtŭ mai puținŭ ideiă, ci e mijloculŭ realisării practice a unei idei mărețe și tocmai așa unŭ mijlocŭ este și recepțiunea Evreilorŭ; dér are unŭ mai mare efectŭ ca cea din urmă, find-că fără de căsětoria civilă cestiunea recepțiunei mosaice n'ar plăti nimicŭ, ar fi o formă fără de nicĭ unŭ cuprinsŭ. Fără căsětoria civilă recepțiunea mosaică *n'ar fi potrivită a promova contopirea unei classe binemeritate prin inteligență și patriotismŭ cu societatea maghiară* (adecă contopirea Jidovilorŭ.)

Pune pânza pe rěsboiu
Când e ghéța pe gunoiu.
Haide câne de mânjesce
Că lingórea te lovesce;
Printre ițe, printre spată
Merge-o iépă-mpedecată;
Pe sulu de dinapoi
Șépte-decĭ de lătunoi
Pe sulu de dinainte
Dracu le mai ține minte.

*

Dragă mi-i lelea bălae
Că face bune mălae,
Că le bagă cu lopata
Și le scóte cu covata,
Și le țipă porcilorŭ
De pomana morțilorŭ:
Mâncațĭ porcĭ, vě săturațĭ
Și pe mândre-o lăudațĭ!

*

Audit'am din strěinĭ
Că nu-i bună gardu de spinĭ
Nicĭ mândruța din vecinĭ;
Că-i mai bunŭ din scândurĭ late
Și mândruța de departe.
M. Ludoșŭ, 1893.

Romulŭ Luca
învěț.

Pipěrușŭ Petru și Mistrița hoțulŭ.

A fostŭ odată ca nicĭ-odată, că décă n'ar fi fostŭ, nu v'așĭ sci minți-o de-a rostu.

A fostŭ odată unŭ împěratŭ puternicŭ și bogatŭ — mai bogatŭ decâtŭ mine, — care se numia Impěratulŭ roșu. Impěratulŭ acela avea o împěrătésă așa de frumósă, încâtŭ décă ai fi věдut'o, ți-ar fi datŭ în gândŭ sě i mâncĭ ochii de dragŭ. Dér lorŭ nu le tignė bogăția, că n'aveau copii. Vedețĭ d-vóstră, că avea de ce sě nu le tignéscă, că e rěu când omulŭ se gândesce, că o îmbětrâni și nu are cine sě i pórte de grijă la bětrânețe.

Odată împěrătésa mătura prin casă, — că pe atuncĭ nu era lumea așa fălósă — și măturândŭ a aflatŭ pe josŭ o bóbă de piperŭ. Impěrătésa ridică bóba și o puse pe masă, dér bóba ér a săritŭ josŭ; ea ér a pus'o pe masă, bóba ér a săritŭ josŭ. Atuncĭ impěrătésa a ridicat'o de josŭ și a înghițit'o.

Din minutulŭ acela, împěrătésa a băgatŭ de sémă, că în scurtă vreme va avea ce-a doritŭ, adecă unŭ copilŭ. La 6 lunĭ a începutŭ copilulŭ sě plângă în mumă-sa, dér așa de tare, de nu mai puteau nicĭ vecinii sě se odihnéscă de plânsulŭ lui. Făgădui tn-ia, că-i va da câte tóte câte îlŭ va nasce, dér înzadarŭ. Décă věduŭ, că nu mai tace, s'a něcăjitŭ și l'a blăstěmatŭ că sě dea Dumnedeu sě nu se pótă însura până nu lŭ va cununa Mistrița hoțulŭ de țéră. Copilulŭ îndată a tăcutŭ.

Când a venitŭ vremea, a născutŭ Impěrătésa unŭ copilŭ frumosŭ și i-a pusŭ numele Pipěrușŭ-Petru. Copilulŭ crescea într'o di ca în 9 și în 9 ca în 99.

Anii trecură, și copilulŭ ajunse la vremea de însuratŭ. Intr'o di, dise împěratulŭ cătră Pipěrușŭ: „Dragulŭ meu! a venitŭ vremea sě ne gândimŭ sě te însurămŭ. Spune-mĭ care fată îțĭ place, că eu te lasŭ sě-țĭ alegĭ tu“. — Pipěrușŭ dise: „Bine, tată! dér căutatu-miațĭ nașŭ?“ — „Noi avemŭ nașŭ care te-a botezatŭ“, rěspunse împěratulŭ. — „Ba nu, tată“, dise Pipěrușŭ. „că mama m'a blăstěmatŭ sě-mĭ fiă nașŭ Mistrița hoțu de țéră“.

S'a încercatŭ mumă-sa și tată-so sě-i spună, că a disŭ numai așa de něcazŭ, că în něcazŭ câte nu dice omulŭ, — dér n'au avutŭ ce-i face. Elŭ se rugă sě-i pună merinde în straiță și sě-i dea unŭ burdușŭ de galbenĭ, că merge sě caute pe nașu-so. După ce se gătă de drumŭ, își luă sănětate dela părințĭ și merse multă lume și împěrăția, Dumnedeu cu noi sě fiě, — nu vě apucațĭ de vorbitŭ, că mai am de mințitŭ.

Pipěrușŭ-Petru a eșitŭ din împěrăția tatălui sěu, și a ajunsŭ în împěrăția Impěratului-galběnŭ, dér de Mistrița n'a mai datŭ. Intr'o di, cam pe la amédŭ ajunse într'o pădure. Acolo věduŭ patru ómenĭ cioplindŭ la unŭ lemnŭ. — „Bunŭ lucru, ómenĭ bunĭ! — dise Pipěrușŭ. — „Bunŭ și tu, prě!“ rěspunseră ómenii — „Și pentru ce?“ întrebă Petru. Ér unulŭ din ei dise: „Noi ne cioplimŭ lemnulŭ sě punemŭ talpă la casă, ci facemŭ spěnțuratóre, ca sě spěndure pe Mistrița hoțu de țéră.“

Când audi voinicŭlŭ nostru, îngălbeni și începu sě plângă. Oamenii îlŭ întrebară, că de ce-i pare lui rěu după unŭ lotru așa de mare? După ce le spuse, cum l'a blăstěmatŭ mumă-sa, ómenii pricepură, că nu plânge de florĭ de měrŭ și îlŭ sfătuiră sě se ducă la împěratulŭ sě-lŭ róge pentru Mistrița.

Petru le mulțămi ómenilorŭ și plecă

Luà apoi cuvêntulŭ opposiţionalulŭ *Györffy* Gyula. Vorbitorulŭ ḑise, că introducerea matriculelorŭ de statŭ nu este unŭ scopŭ alŭ statului. O controlă a statului asupra matriculelorŭ nu e combătută de nimenĭ. Tocmai aşa nu este unŭ scopŭ alŭ statului nicĭ căsĕtoria civilă obligătóre, care nicĭ într'unŭ statŭ nu s'a deslegatŭ din punctŭ de vedere principiarŭ, ci din punctŭ de vedere alŭ intereselorŭ statului. Credŭ, ḑise mai departe oratorulŭ, că lipsă mai ardĕtóre era de înfiinţarea de şcóle poporale în cele 1000 comune lipsite de şcóle, decâtŭ de introducerea unorŭ legĭ, carĭ recerŭ cheltuelĭ fórte marĭ. De altfelŭ recunoscŭ şi eu, că este legătură între căsĕtoria civilă şi între ordinaţiunea din Februarie 1890 cu privire la botezurile din căsĕtorii mestecate. Ordinaţiunea acésta nu este decâtŭ unŭ atacŭ contra libertăţii consciinţei, ér căsĕtoria civilă obligătóre este unŭ atacŭ contra libertăţii confesionale. Vorbitorulŭ combate apoi apucăturile de carĭ s'a folositŭ guvernulŭ în cestiunile acestea, susţinêndŭ, că guvernulŭ mai înainte s'a declaratŭ pentru introducerea de alte reforme, ér acum vine sĕ provóce unŭ rĕsboiu religionarŭ, din care ţéra numai pagube póte sĕ tragă.

Dupa Györffy luà cuvêntulŭ:

Contele Ladislau *Szapary*, care ḑise, că din punctŭ de vedere catolicŭ căsĕtoria este sacramentŭ şi contractulŭ căsĕtoriei nu se póte despărţi de sacramentŭ. Dér mai suntŭ şi alte cause speciale în Ungaria, pentru carĭ căsĕtoria civilă nu póte fi folositóre. D-ja câţĭva deputaţĭ au arătatŭ, că ce mare rĕu amŭ pricinuitŭ chiar prin *tendinţele nóstre îndreptăţite de-a maghiarisa* pe fiă-care locuitorŭ alŭ patriei, ér prin acésta amŭ deşteptatŭ asupra nóstră mânia agitatorilorŭ. Acum introducêndu-se căsĕtoria civilă le dămŭ o nouă armă de a agita contra nóstră. Căsĕtoria civilă are o înfiinţă fórte necreştinéscă. Ei, şi-apoi nu vorŭ ḑice „agitatorii" atuncĭ: vedeţĭ, *Maghiarii ni-au luatŭ limba, acum vréu sĕ ne fure şi religia?* Atuncĭ vomŭ sta cu multŭ mai aprópe de *crisa de naţionalitate*" de care credŭ, că *fiă-care membru alŭ dietei se înfioréză.*

Vorbi apoi contele Ales. *Karolyi*. Elŭ doresce biserică liberă în statŭ liberŭ. Cere retragerea ordinaţiunei din Februarie 1890, fiind-că nu póte decâtŭ sĕ agiteze spiritele. Spune apoi, că guvernulŭ orĭ câtŭ de iscusitŭ este, a lăsatŭ afară din programulŭ sĕu *realisarea autonomiei catolice.* Décă guvernulŭ vré pace confesională în Ungaria, atuncĭ sĕ poftéscă a se îngriji şi de „papistaşĭ". Este lipsită de adevĕrŭ aserţiunea guvernului, că nu agitéză. Din potrivă, guvernulŭ a agitatŭ şi agitéză mereu pentru ideile sale. Face aspre imputărĭ guvernului, că cu voiă, fără voiă a născutŭ în ţéră lupta religionară, ceea ce este o mare greşélă politică, fiind-că lupta religionară nu corĕspunde intereselorŭ Ungariei. Pe urmă vorbitorulŭ a cerutŭ, ca *guvernulŭ sĕ-şi retragă programulŭ bisericescŭ politicŭ şi sĕ dimisioneze facêndŭ, locŭ altorŭ ómenĭ.*

In şedinţa dela 9 Martie continuându-se desbatere asupra budgetului de culte, luà celŭ dintêiu cuvêntulŭ

Contele T. *Andrássy*. Vorbitorulŭ, printr'o vorbire străbătută de spiritŭ liberalŭ, hotărîtă şi fórte desŭ aplaudată, a luatŭ în apĕrare politica bisericéscă a guvernului. Rĕspunḑêndŭ la acea parte a vorbirei contelui Ales. Karolyi, unde acesta a amintitŭ despre naţionalităţĭ contele Andrássy ḑise: Décă este adevĕratŭ, că în marginele mişcărilorŭ religióse se vorŭ manifesta şi interese de naţionalitate, atuncĭ guvernulŭ nu póte comite unŭ pĕcatŭ mai mare faţă de ţéră, decâtŭ décă în afacerea acéstă n'ar sci sĕ păşéscă cu tótă hotărîrea. Lupta începută odată sub pretextŭ religiosŭ vorŭ continua o (naţionalităţile) cu totŭ mai mare hotărîre împotriva guvernului şi cu câtŭ se vorŭ convinge mai multŭ, că guvernulŭ este slabŭ chiar şi în lupta c'o singură confesiune. Eu de altfelŭ nu mĕ temŭ de mişcările naţionalităţilorŭ Ca aceste mişcărĭ sĕ fiă seriόse şi ca ele sĕ pótă lua proporţii primejdióse, este neapĕratŭ de lipsă, ca întregŭ clerulŭ maghiarŭ sĕ priméscă alianţa de arme a lorŭ.

Dér chiar şi numai a presupune aşa ceva-şĭ ar însemna o calomniă. Patriotismulŭ clerului maghiarŭ nu-lŭ va lăsa sĕ priméscă aşa ceva, şi décă acum nu vede, se va deştepta în momentulŭ, când va păşi pe terenulŭ de luptă. Din causa acésta nu potŭ vedé o seriósă primejdiă.

Mai vorbiră apoi Nagy *István* şi *Asboth* contra guvernului.

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Ecica-română, 28 Febr. n. 1893.

Domnule Redactorŭ! In părţile nóstre, mărginaşe cu bĕtrâna Tisă din comitatulŭ Torontalului, suntŭ vr'o 6 sate românescĭ, carĭ deşi îngrădite de strĕinĭ, totuşĭ ele îşĭ apĕră naţiunea şi ţinŭ cu scumpĕtate la limba şi la obiceiurile lorŭ românescĭ. Ele mai ţinŭ într'olaltă legăturĭ sociale şi de cuscriă, carĭ iesŭ la ivélă mai vêrtosŭ la ocasiunĭ de prasnice marĭ, de hramurĭ bisericescĭ şi de cununii. Noi dămŭ cu socotéla, că aceste legăturĭ suntŭ cele mai bune mijlóce, prin carĭ ne vomŭ puté păstra până la alte vremurĭ avutulŭ nostru — limba şi legea strămoşéscă.

In comuna nóstră Ecica-română, — locŭ de întêlnire pentru toţĭ Românii din părţile aceste — avemŭ şi unŭ corŭ vocalŭ, care mulţumită conducĕtorilorŭ noştri, ĕstimpŭ împlinesce vêrsta de 8 anĭ, propăşindŭ mereu înainte cu succese totŭ mai marĭ. Corulŭ nostru, uniculŭ prin părţile aceste, este chiămatŭ aşadéră a spori legăturile bune între Românii din aceste părţĭ şi noi credemŭ, că aceste legăturĭ se potŭ închiega mai bine, décă vomŭ da din timpŭ în timpŭ câte unŭ concertŭ şi câte o petrecere românéscă.

Şi sĕ vedeţĭ, Domnule Redactorŭ, în chibzuéla nóstră nicĭ nu ne-amŭ înşelatŭ. La concertele şi petrecerile, ce le dă din anŭ în anŭ corulŭ nostru, alérgă Românii din tóte părţile, unii ca sĕ înveţe ceva, alţii ca sĕ-şĭ petrécă puţinŭ, ér alţii ca sĕ se mai revadă şi sĕ mai ţină într'olaltă vr'o vorbă douĕ despre stare şi avere, despre cele petrecute şi ce vorŭ avé sĕ se mai petrécă în ţéră şi 'n lumea largă, — apoi mai şi despre suferinţele nóstre ale Românilorŭ.

Unŭ astfelŭ de concertŭ împreunatŭ cu o petrecere românéscă a datŭ corulŭ nostru şi ĕstimpŭ, în 24 Ianuarie v. (5 Februarie n.), despre sĕvêrşitulŭ căruia ne simţimŭ datorĭ a face unŭ raportŭ şi o dare de sémă, pe care Vĕ rugămŭ, Domnule Redactorŭ, sĕ o publicaţĭ în „Gazeta" nóstră multŭ iubită, aşa cum urméză:

Concertulŭ în sine a reuşitŭ bine, după ce tóte punctele din programŭ au fostŭ desŭ aplaudate şi repeţite. Cu deosebire au plăcutŭ publicului cântecele poporale ale d lui Musicescu, compuse în sextetŭ mixtŭ, pe carĭ a trebuitŭ sĕ le cântămŭ de câte trei-orĭ.

Joculŭ, ce s'a începutŭ numai decâtŭ după concertŭ, fù introdusŭ cu o *„horă"* frumósă, jucată în douĕ cercurĭ la sunetele corului şi la ale musicei aduse dela Becicherecul mare. Intréga petrecere, care avù o înfăţişare curatŭ românéscă, a decursŭ în veseliă şi în animaţiă neîntreruptă până diminéţa la 6 óre, când numĕrosulŭ publicŭ participătorŭ, care se socotesce a fi fostŭ peste 400 de inşĭ, s'a dusŭ acasă deplinŭ mulţămiţĭ, — după cum ni-s'a spusŭ din tóte părţile.

Cu prilegiulŭ acestei producţiunĭ au întratŭ de totŭ 172 fl. 22 cr., din carĭ scoţêndu-se cheltuelile de 91 fl. 25 cr., — rĕmâne unŭ venitŭ curatŭ de 80 fl. 97 cr. v. a.

Precum vedeţĭ, Domnule Redactorŭ, spesele suntŭ mai marĭ decâtŭ venitulŭ curatŭ; noi însĕ ţinemŭ mai multŭ la câştigulŭ moralŭ şi duhovnicescŭ, în care privinţă suntemŭ încredinţaţĭ, că amŭ câştigatŭ de ḑecĭ de orĭ mai multŭ, decâtŭ décă ne mărgineamŭ a face numai câştigŭ bănescŭ.

Oferte benevole amŭ primitŭ dela d-lŭ Lazarŭ Roşculeţŭ, notarŭ în Satulŭ nou 2 fl. şi dela d-lŭ Carol Abfall, protopopŭ catolicŭ 2 fl.; ér suprasolvirĭ la cassă dela d-nii: N. Raichiciu locotenentŭ 4 fl. 50 cr., Ioanŭ Iosifŭ Secoşianu, proprietarŭ în Toraculŭ mare 2 fl. 50., Teodorŭ Micŭ din locŭ 2 fl. 50 cr., Sima Cina din Becicherecul mare 2 fl., Ioanŭ Micŭ notarŭ în Toraculŭ mare 1 fl., Stefanŭ Petroviciu spanŭ la spăilucŭ în Iancahidŭ 1 fl., Vasilie Domşa parochŭ în Toraculŭ micŭ 50 cr.: Bontilă, învĕţătorŭ în Iancahidŭ 50 cr.; vĕd. Sofia Popoviciu, preotésă în locŭ 50 cr.; Ionŭ Ghilăzanu, primarŭ în locŭ 50 cr., Nicolae Magda, parochŭ în locŭ 50 cr., N. Şidek, învĕţătorŭ la Nemţĭ în locŭ 50 cr., Petru Micŭ cassarŭ comunalŭ în locŭ 50 cr., N. Bene funcţionarŭ în locŭ 50 cr., Ittinger cassarŭ la Nemţĭ 50 cr. şi I. Hermann, negutătorŭ 10 crucerĭ.

Subscrişii ne împlinimŭ o datorinţă dintre cele mai plăcute, când în numele corului nostru de plugarĭ aducemŭ şi pe acéstă cale cea mai căldurósă a nóstră mulţumită domnilorŭ contribuenţĭ mai susŭ înşiraţĭ şi tuturorŭ óspeţilorŭ, carĭ ni-au onoratŭ concertulŭ şi petrecerea nóstră cu înfăţişarea lorŭ. De asemenea împărtăşimŭ mulţumita nóstră părintelui *Nicolae Magda*, care ni-a datŭ şi de astă-dată spriginulŭ d-sale binevoitorŭ, precum şi d-lui învĕţătorŭ *Valeriu Ghilăzanu*, care ne-a condusŭ şi ne-a învĕţatŭ în cântările corale cu o sirguinţă neobosită şi vrednică de chiămarea sa învĕţătorescă.

Iuliu Brênda, cas., coristŭ. *Georgiu Agotescu*, contr., coristŭ.

Literatură.

In editura librăriei H. Steinberg din Bucurescĭ (Strada Şelarĭ 18) a apărutŭ: **Schiţe şi nuvele,** de *Victorŭ Crasescu*, (Str. Basarabeanu). Formatŭ 8⁰ de 242 pag., hârtiă fină, tiparŭ frumosŭ. Preţulŭ 1 leu.

Librăria H. Steinberg din Bucurescĭ, în a căreia editură a apărutŭ acéstă carte, a luatŭ mĕsurĭ de-a scóte o colecţiune de scrierĭ literare ale autorilorŭ românĭ, care va apăré regulatŭ în fiă-care lună în câte unŭ volumŭ, tipăritŭ cu îngrijire şi pe hârtiă velină, pe lângă preţulŭ numai de 1 leu esemplarulŭ. De presentŭ se află sub presă volumulŭ II din Nuvele, de acelaşĭ autorŭ.

---

la Impĕratulŭ-galbĕnŭ. Pe drumŭ însĕ se întâlnì cu unŭ carŭ cu patru boi, ér pe dricurile carului era legatŭ Mistriţă cu 99 punţĭ de fierŭ şi 99 lăcate de oţelŭ. După carŭ venia împĕratulŭ într'o căruţă trasă de patru cai. Petru se puse în genunchĭ înaintea cailorŭ, ér sluga împĕratului oprì caii în locŭ, ca sĕ nu trécă peste elŭ.

Impĕratulŭ întrebà pe slugă, că de ce nu mână caii? ér sluga îi spuse, că unŭ omŭ stă în genunchĭ înaintea cailorŭ. Impĕratulŭ poruncì sĕ aducă pe Petru la elŭ şi ilŭ întrebà, că de ce 'i s'a urîtŭ de viéţă, de s'a pusŭ înaintea cailorŭ? Petru îi spuse, cum l'a blăstĕmatŭ mumă-sa, cum a plecatŭ sĕ caute pe Mistriţă, cum îi spuseră ómenii din pădure, şi pe urmă se rugà sĕ-lŭ slobódă pe Mistriţă. Impĕratulŭ îi spuse, că atuncĭ va lăsa pe Mistriţă, când îl va cântări de trei-orĭ cu galbenĭ.

Când se vĕḑù Mistriţă scăpatŭ din féră, îmbrăţişà pe Petru şi-i ḑise: „Fine, vino cu mine, sĕ-ţĭ aflu o nevastă frumósă!"

Pipĕruşŭ Petru plecà cu Mistriţă la oraşulŭ unde şedea Impĕratulŭ-galbenŭ. Până a nu ajunge în oraşŭ, spuse Mistriţă lui Petru, că Impĕratulŭ-galbenŭ are o fată frumósă şi elŭ i-o fură. Petru ilŭ rugà sĕ nu facă acésta, că ér l'orŭ prinde şi atuncĭ nu-lŭ vorŭ mai puté scăpa. Dér Mistriţă îi ḑise rîḑêndŭ: Ei, ei, fine! bine că am scăpatŭ eu din mânile lorŭ, că acum nicĭ de dracu nu mi-i frică!"

Petru nu mai ḑise nimica, ci plecà cu naşu so în oraşŭ. Aci ispitiră pe departe pe slugĭ, că unde dórme fata împĕratului. Din vorbile slugilorŭ aflară, că pe uşă nu potŭ sĕ străbată, că păzescŭ ḑiua şi nóptea şépte cătane. Când însĕrà, Mistriţă îi dete lui Petru o scară de mătasă şi o maramă. Scara avea la unŭ capĕtŭ douĕ cârlige de fierŭ, ca sĕ se prindă unde o aruncă; ér marama sĕ o pună pe feréstră, că décă sparge feréstra sĕ nu facă larmă. 'I mai spuse, sĕ se ducă la fată şi sĕ o musce în faţă de partea dréptă, apoi sĕ bea apă din păharŭ şi sĕ mânce din pita care e pe masă, şi ér sĕ ése afară.

Petru aruncà scara la feréstră, unde durmia fata, sparse feréstra şi întrà în casă. Muşcà fata în faţă de partea dréptă beù apă din păharŭ, mâncà din pită şi eşì afară.

Diminéţa se mirà fata când vĕḑù, că paharulŭ e mai golŭ şi pita nu e întrégă; dér mai multŭ se mirà când se uità în oglindă şi vĕḑù, că e muşcată. Se duse la tată-so şi se plânse, că nu scie cine a venitŭ la ea nóptea şi a muşcat'o? Impĕratulŭ întrebà cătanele dela uşă, dér ele de unde sĕ scie? Atuncĭ Impĕratulŭ poruncì sĕ tae capetele cătanelorŭ şi puse la uşă strajă îndoită.

In nóptea a doua ér se duse Petru, muşcà fata în faţă de partea stângă, beù apă din păharŭ, mâncà din pită şi eşì afară. Diminéţa vĕḑù fata, că-i muşcată de partea stângă, se duse ér la tată so şi-i spuse. Impĕratulŭ poruncì sĕ taie capulŭ la cătanele dela uşă şi puse de trei-orĭ atâţia.

In nóptea a treia ér se duse Petru, dér fata s'a prefăcutŭ că dórme, şi când elŭ se plecà sĕ o musce, fata puse mâna pe elŭ şi voì sĕ strige straja. Petru se rugà sĕ nu strîge, că elŭ de dragŭ a venitŭ la ea şi ar vré sĕ o ia de nevastă.

Fata aprinse luminarea şi vĕḑêndŭ aşa dragŭ de feciorŭ frumosŭ, se învoì sĕ fugă cu elŭ. De locŭ îşĭ căutà hainele şi banĭ de cheltuélă şi erau sĕ plece. Dér fata îşĭ aduse aminte, că tată-so are o telégă mică, care când te sui în ea te duce unde gândescĭ. Se duse de aduse teléga şi eşiră afară.

Merseră cu Mistriţă la unŭ preotŭ, de-i cununà; apoi Mistriţă le poftì călĕtoriă bună, îi sfătuì sĕ nu se opréscă nicăirĭ până acasă şi apoi se despărţiră. — Sĕ nu vĕ apuce vr'unŭ urîtŭ, că mai am de minţitŭ, sĕ ascultaţĭ d-vóstrĕ, că de acum e povestea mai frumósă.

Merseră tinerii noştri câtŭ merseră, dela o vreme se vorbiră sĕ mai odihnéscă puţinŭ la vre-o umbră, căcĭ era tare caldŭ. Cum vorbiră, aşa făcură. Feciorulŭ era tare veselŭ, că după atâta nĕcasŭ şi-a aflatŭ aşa nevastă frumósă, şi de veseliă începù a cânta, căcĭ gândia şi elŭ, ca mai multă lume, că:

„De cântarea care-mĭ place
„Nicĭ draculŭ n'are ce-mĭ face".

Dér sĕraculŭ de elŭ n'a sciutŭ, că chiar dracului nu-i place sĕ audă, că suntŭ ómenii veselĭ şi le vine a cânta.

Dér ascultaţĭ sĕ vĕ spunŭ, ce a păţitŭ după cânteculŭ lui.

Smĕulŭ celŭ bĕtrânŭ l'a auḑitŭ cântândŭ şi a venitŭ măniosŭ cu o falcă 'n cerŭ şi cu una pe pămêntŭ, ca sĕ vadă cine cântă în hotarulŭ lui. Póte veţĭ fi auḑitŭ, că smeii isŭ proştĭ, şi apoi smĕulŭ

Arta de a trăi.

După *Stugau*, de *Camilŭ B...*

Supĕrare, suferinţă, durere, nefericire.

Grija se ocupă cu suferinţe viitóre, *supĕrarea* cu suferinţe actuale. Grija se referesce la lucrurĭ materiale, supĕrarea la lucrurĭ nemateriale. Grija are de obiectŭ rele de carĭ ne putemŭ scăpa, supĕrarea rele de carĭ nu ne putemŭ mântui. Grija ne înpintenéză la activitate, supĕrarea ne condamnă la pasivitate. Supĕrarea e deci cu multŭ mai insuportabilă ca grija; între altele şi pentru aceea, că atinge cele mai intime înclinărĭ ale inimei nóstre.

Din tóte relele, carĭ suntŭ obiectulŭ supĕrărei nóstre, suportămŭ mai greu pe cele ce ne vinŭ dela ómenĭ. *Durerea*, ce ni-o causéză mórtea unei rudenii scumpe, e fără îndoeală înfricoşată; dér primimŭ lovitura ca unŭ destinŭ mai înaltŭ, ne plecămŭ capulŭ cu umilinţă şi cu ajutorulŭ timpului şi cu mângăierile religiunei, ne dedămŭ a ne supune inevitabilului. Când prin incendiu, bancruta unui prietinŭ de afacerĭ, speculaţiunĭ nereuşite ş. a. pierdemŭ tótă averea nóstră, e şi acésta o puternică lovitură, dér cu chiu, cu vai, ne dedămŭ şi cu acésta, pentru-că suntemŭ aplecaţĭ sĕ admitemŭ şi aci voinţa unui destinŭ mai înaltŭ.

Când însĕ trebue sĕ vedemŭ pe unŭ copilŭ alŭ nostru pierdutŭ, aruncându-se în prăpastia lumei, séu numele nostru onestŭ stigmatisatŭ prin unŭ membru nedemnŭ alŭ familiei, séu când ne vedemŭ înşelaţĭ, trădaţĭ şi chiar, batjocoriţĭ de către amicĭ, soţiă séu iubită; când invidia şi rĕutatea contrarilorŭ noştri întină cele mai leale intenţiunĭ ale nóstre, ne dejosescŭ în stima superiorilorŭ şi a concetăţenilorŭ noştri, — acestea suntŭ suferinţe, pe carĭ le îndurămŭ cu greu, pentru-că aci nu întrevedemŭ o decisiune mai înaltă şi nu ne putemŭ apĕra de idea, că: *ar pute fi altcum.*

A pretinde, ca cine-va sĕ rĕmână nepăsătorŭ faţă de astfeliu de suferinţe, ar fi unŭ lucru zadarnicŭ, pentru-că acésta ar însĕmna a pretinde, ca cineva sĕ-şĭ renege cele mai firescĭ sentimente ale sale. Nu prin nesimţire ajunge cineva a se bucura de viéţă, ci prin moderarea sentimentelorŭ şi limpeḑirea suferinţei în lumina unei concepţiunĭ raţionale a lumei.

Décă resemnarea faţă de suferinţe, pe carĭ le considerămŭ ca încercărĭ divine, ne pare mai uşóră, ca faţă de relele ce ne vinŭ dela ómenĭ, apoi acésta ne dă o indigetare, cum avemŭ sĕ considerămŭ pe cele din urmă, ca sĕ le suportămŭ mai lesne.

Décă ne simţimŭ d. e. mortificaţĭ prin ingratitudine, atuncĭ sĕ reflectămŭ, că ingratitudinea trebue sĕ fiă ceva de totŭ ordinarŭ, deórece proverbulŭ: *„ingratitudinea e rĕsplata lumei“* are cursŭ în tóte limbile. Trebue sĕ fiă decĭ ceva în natura omenéscă, ce o face aplecată spre ingratitudine.

Tóte faptele omenescĭ suntŭ productulŭ libertăţii şi necesităţii. Cu câtŭ unŭ omŭ e moralicesce mai perfectŭ, cu atâtŭ e mai liberŭ; cu câtŭ mai sensualŭ, cu atâtŭ e mai legatŭ. Pentru ce am vré sĕ-i luămŭ sclavului de galere, în nume de rĕu, că elŭ nu se póte elibera de lanţurile sale? Noi nu ne supĕrămŭ pe viperă, că muşcătura ei e veninósă; aflămŭ lucru naturalŭ, că cicuta produce veninŭ: e óre unŭ omŭ rĕu de inimă, care ne calumniéză, mai liberŭ de însuşirea sa rea, ca vipera séu cicuta?

Décă ómenii cu carĭ împregiurările ne silescŭ sĕ trăimŭ în strînsă comunitate, cum e d. e. unŭ frate, o soră, unŭ soţŭ, o consórtă, o sócră îndrăcită ş. a. carĭ ni-se facŭ nesuferibilĭ prin însuşirile antipatice, ce le au, atuncĭ nu trebue sĕ uitămŭ, că defectele morale suntŭ rele, carĭ merită mai multŭ compătimire, decâtŭ indignare.

La ómenĭ tinerĭ lucrulŭ însĕ ia altă faţă. In etatea copilăriei şi a pubertăţii aprópe fiă-care defectŭ moralŭ e curabilŭ. Chiămarea educaţiunei e, a îndrepta prin orthopediă spirituală schilăvirile morale. Indatinarea se ḑice, că e ca o a doua natură. In tinereţe 'i se póte da omului o altă natură, décă cea înăscută nu e aşa, cum ar trebui sĕ fiă; cu câtŭ înaintéză mai multŭ în etate, cu atâtŭ devine acésta mai greu. Din fatalitate însĕ, orthopeḑĭ harnicĭ pentru diformităţĭ morale suntŭ fórte rarĭ.

(Va urma.)

ECONOMIA.

Rechisitele de pomăritŭ.

Bunule cetitorŭ! La pomăritŭ ca şi la orĭ-ce lucrare, nu putemŭ face trébă fără rechisite, fără unelte. Aceste unelte suntŭ de douĕ felurĭ: unele cu carĭ lucrămŭ pămêntulŭ, ér altele carĭ ne servescŭ numai la deosebitele lucrărĭ ce le avemŭ cu pomii. De cele dintâiu se ţinŭ: hârleţulŭ, cu care săpămŭ şi rigolămŭ loculŭ; sapa, cu care spargemŭ bruşii, rademŭ cărările, tragemŭ pămêntŭ unde sĕ recere şi săpămŭ printre pomĭ. Pentru aceea avemŭ lipsă de douĕ felurĭ de sape, mai marĭ şi mai micĭ.

Totŭ de uneltele, cu carĭ lucrămŭ pămêntulŭ, se ţine grebla, cu care oblimŭ séu planisămŭ straturile şi greblămŭ cărările. Cu dosulŭ greblei se astupă şi sĕmênţele pomilorŭ cele sĕmênate în şanţurĭ. Totŭ de acestea unelte s'ar ţiné şi sfóra de grădinăritŭ, fără de care straturĭ şi cărărĭ óble, drepte, anevoiă se potŭ face. Apoi de şi a ḑisŭ cineva, că dreptŭ e numai celŭ de susŭ, noi avemŭ sĕ ne silimŭ, după putinţă a mai face şi josŭ câte unŭ lucru dreptŭ. Bine este, décă avemŭ şi o *róbă* séu *tĕrbónţă*, cu care sĕ se care buruenele şi pămêntulŭ, că cu cotarca e multŭ mai greu şi fără sporŭ, apoi lopată de încărcatŭ róba şi de aruncatŭ pămêntulŭ.

De uneltele proprii numai pomăritului se ţinŭ *bricégulŭ şi cosorulŭ*, fără de carĭ n'avemŭ ce căuta în grădină, că icĭ avemŭ de tăiatŭ unŭ spinŭ, colo o créngă, dincolo o frunḑă cu omide, ş. a., din care causă acela sĕ şi fiă ascuţitŭ bine, sĕ te poţĭ cu elŭ rade, cum sĕ ḑice, şi sĕ aibă douĕ custurĭ (tăişurĭ), una mai mare, cu care tăiemŭ crengĭ, neteḑimŭ rane dela pomĭ, ciuntămŭ rădăcinĭ etc., ér altă mică, care ne servesce numai la altuitŭ, cum vomŭ vedé la timpulŭ sĕu.

Cele mai bune bricege suntŭ aşa numitele *tax*, că suntŭ ţapine, gróse în custurĭ şi totuşĭ fórte tăieciőse.

Lângă bricégŭ avemŭ lipsă de *forfecĭ* pentru pomĭ. Cu ele tăiemŭ rădăcinĭ şi crengĭ păn' la grosimea degetului şi apoi le neteḑimŭ cu custura bricégului, orĭ a cosorului, totŭ cu fórfecele tăiemŭ vêrfurile crengilorŭ şi crengile cele cu omide, şi curăţimŭ gardulŭ celŭ viu. Fórfecile încă trebue sĕ taie bine.

Pe lângă bricégŭ şi fórfecĭ, mai avemŭ lipsă de *ferestrău* (firezŭ). Acesta, de avemŭ în grădină numai pomĭ micĭ, mai puţinŭ groşĭ decâtŭ mâna, e destulŭ décă e unŭ firezŭ micŭ de mână, lungŭ de $^1/_2$ metru şi cu rama de fierŭ, formândŭ unŭ triunghiu.

Cu acesta tăiemŭ crenguţele orĭ trunchii, ce suntŭ mai groşĭ decâtŭ degetulŭ. De avemŭ însĕ în grădină pomĭ marĭ, roditorĭ, atuncĭ avemŭ lipsă şi de unŭ ferestrău mai mare, cum suntŭ cele cu care tăiemŭ lemne. Cu acesta tăiemŭ crengile uscate orĭ cele prea dese, orĭ carĭ le sfărtică vêntulŭ.

Totŭ pentru cultivarea pomilorŭ avemŭ lipsă şi de o *răzuşă*, cu care rademŭ muşchiulŭ şi cója vechiă de pe pomii bĕtrânĭ. Rĕzuşa acésta e de fierŭ, cam ca cele cu care radŭ muerile covata de pâne.

Avêndu-le tóte acestea, putemŭ lucra în pomăriă în voia cea bună, dér lipsindu-ne numai una, vomŭ fi de multe-orĭ siliţĭ a ne uita cum ne stă lucrulŭ şi a fluera a pagubă după elŭ. Decĭ, unelte bune, décă voimŭ lucru bunŭ, că uneltele şi deprinderea facŭ pe măestru, ér fără unelte şi celŭ mai priceputŭ stă şi privesce cu jale, neputêndŭ lucra.

Ceva despre lapte şi mulgerea vacilorŭ.

Găzdóia bună trebue sĕ se pricépă şi la mulgerea vacilorŭ, căcĭ acesta este unŭ lucru fórte hotărîtorŭ pentru economia casei şi e cu multŭ mai gingaşŭ, decâtŭ sĕ-lŭ pótă omulŭ încredinţa cu uşurinţă pe mâna servitorilorŭ.

Vacile trebue sĕ se mulgă de douĕ-orĭ la ḑi: séra şi dimineţa. Intot-déuna însĕ trebue *sĕ se mulgă bine*, aşa ca sĕ nu mai rĕmână nicĭ unŭ picurŭ de lapte; de-o parte pentru-că tocmai laptele mulsŭ mai în urmă este laptele celŭ mai bunŭ, ér de altă parte pentru-că nemulgêndŭ vaca bine, ea pe încetulŭ pierde laptele, pe care apoi fórte cu greu îlŭ mai putemŭ câştiga.

Se întêmplă însĕ câte-odată, că vaca, deşi are lapte, nu-lŭ slobóde, aşa că înzadarŭ te nĕcăjescĭ cu mulsulŭ, căcĭ vaca nu vré sĕ slobódă laptele de locŭ. In casulŭ acesta ne putemŭ ajutora aşa, décă pe timpulŭ mulsului îi dămŭ vacei unŭ nutreţŭ bunŭ, cum ar fi de esemplu tĕrêţe etc.

Mai multŭ şi mai bunŭ lapte dobêndimŭ dela o vacă numai după ce fată a doua-óră. Când se apropiă însĕ de fĕtatŭ, ba unele vacĭ chiar şi în primele sĕptĕmânĭ după fĕtare, perdŭ laptele.

Cele mai bune suntŭ vacile acelea, carĭ perdŭ mai târḑiu laptele. Décă însĕ se întêmplă, ca vaca sĕ se apropiă tare de fĕtatŭ şi încă totuşĭ sĕ nu-şĭ pérdă laptele, în acestŭ casŭ trebue sĕ fimŭ cu luare aminte şi sĕ nu ne

---

celŭ bĕtrânŭ, de prostŭ, ce era şi-a închipuitŭ, că cântă în pricina luĭ. Dér elŭ sĕraculŭ cânta de ce cânta.

Uitasemŭ sĕ vĕ spunŭ, că Petru cu nevasta erau în hotarulŭ smeului. Când a ajunsŭ smĕulŭ celŭ bĕtrânŭ la Petru, ăsta era adormitŭ cu capulŭ în póla nevestei lui. Când a vĕḑutŭ smeulŭ aşa mândră de nevastă, 'i se făcŭ inima pară de focŭ şi de locŭ îi poncì prin mintea lui cea drăcéscă, sĕ nu-i facă altŭ rĕu, decâtŭ sĕ-i fure nevasta.

Când se pomenì Petru, mai ia nevastă şi telégă, décă ai de unde! Se puse pe plânsŭ ca unŭ copilŭ micŭ, şi plânge, plânge, dér nime nu-lŭ aude. Şi chiar sĕ-lŭ fi auḑitŭ, lumea asta e rea, că la puţinĭ le pasă, că plânge cine-va şi e nĕcăjitŭ. Dela o vreme se lăsă de plânsŭ şi se gândì, pe cine sĕ afle sĕ-i spună nĕcasulŭ şi sĕ lŭ róge sĕ-i ajute. Se socotì sĕ se ducă sĕ afle pe naşu-so, că în altulŭ nu se puté încrede, căcĭ îi era frică, că în locŭ sĕ-i ajute, va da de veste smeului sĕ se păzéscă.

După multă umblare se întâlnì cu Mistriţă, îi spuse ce 'i s'a întêmplatŭ; dér naşu-so nu l'a luatŭ în bajocură, ci i-a fostŭ milă de elŭ şi i-a făgăduitŭ, că-i va afla nevasta. Mistriţă se gândì, că altulŭ nu a luat'o, fără numai smeulŭ, căcĭ numai smeii umblă sĕ strîce noroculŭ ómenilorŭ.

Plecară amêndoi în ţéra smeului. Când ajunseră acolo, vĕḑură pe nevasta lui Petru la fântână, cu unŭ vasŭ de trei vedre. Că vedeţĭ d-vóstrĕ smeulŭ e smeu, elŭ nu căuta, că fata n'a fostŭ dedată sĕ lucre lucrurĭ grele.

Mistriţă şi Petru se duseră la ea şi-i spuseră, că sĕ întrebe pe smeu, unde e puterea lui? Pe urmă ei plecară într'o pădure aprópe, acolo era o casă unde şedea o preotésă vĕduvă cu fata ei. Ei se rugară de ea, sĕ i lase sĕ şédă aci vr'o douĕ-trei ḑile. Preotésa se învoì.

Când a venitŭ smeulŭ acasă, află nevasta plângêndŭ, şi când a întrebat-o, că de ce plânge, ea ḑise, că sĕ-i spună unde e puterea lui, sĕ se jóce cu ea, că-i e urîtŭ sĕ stea tótă ḑiua singură.

Smeulŭ ḑise, că puterea lui e sub scândura ferestrii. Când a plecatŭ smeulŭ, venì Mistriţă şi nevasta îi spuse, ce a ḑisŭ smeulŭ. Mistriţă vĕḑù, că smeulŭ minţise, dér ḑise către fină-sa, sĕ se jóce tótă ḑiua sub scândura ferestrii şi sĕ nu i facă smeului de mâncare.

Când a venitŭ smeulŭ acasă şi cerù sĕ mănânce, ea îi spuse, că nu i a pututŭ face mâncare, că s'a jucatŭ sub scândura ferestrii, unde e puterea lui. Smĕulŭ îi spuse, că puterea lui nu e acolo, ci sub pragulŭ uşii.

După ce a plecatŭ smĕulŭ, a venitŭ Mistriţă éră, şi fină-sa îi spuse unde e puterea smĕului. Mistriţă cunoscù, că ér e o minciună bună; dér îi spuse sĕ facă şi în ḑiua asta ca în ḑiua cea-l'altă.

Când venì smĕulŭ acasă, află pe nevastă jucându-se la pragulŭ uşei. Atuncĭ elŭ nu-şĭ maĭ putù ţiné rîsulŭ şi ḑise: „Ei, nevastă, sĕ-ţĭ spunŭ eu unde e puterea mea? — In pădure este unŭ mistreţŭ; în mistreţŭ este o raţă; în raţă este unŭ ou; în ou este unŭ bândaon, şi acolo e puterea mea“.

Când venì Mistriţă şi-i spuse fină-sa aşa, elŭ de locŭ plecà la preotésă, o rugà sĕ-i dea vr'o douĕ sfĕrîmăturĭ de prescură şi după ce căpătă, plecà cu Pĕtru în pădure. Mistreţulŭ le eşi înainte şi era sĕ-i omóre; dér când înghiţi Mistriţă o sfĕrîmătură de prescură, ii venì putere îndoită şi omorì mistreţulŭ. Când despicară mistreţulŭ, omorîră raţa; din raţă luară oulŭ, îlŭ sparseră şi omorîră bândaonulŭ.

După aceea plecară la casa smeului, pe care îlŭ aflară mortŭ. Luară nevasta lui Petru şi teléga şi plecară în ţéra lorŭ. Când erau aprópe de casa părinţilorŭ lui Petru, Mistriţă sfătui pe finu-so sĕ-şĭ păzéscă mai bine nevasta, şi apoi plecà în lume. Părinţii lui Petru, când îlŭ vĕḑură, nu mai puteau de bucuriă, şi făcură o nuntă ca la împĕraţĭ.

Eu ér am fostŭ acolo de am ajutatŭ; tăiamŭ lemne cu sapa, aduceamŭ apă cu ciuru, turnamŭ apă în focŭ sĕ ardă bine, am mâncatŭ zama cu furchiţa şi carnea cu lingura. Atâta cinste a venitŭ la nunta aceea, de şi cânii umblau cu colacĭ în códă. Eu nu potŭ uita nunta aceea, că totŭ grăbindu-mĕ sĕ le dau ajutorŭ la mâncatŭ, mi-am tăiatŭ unŭ degetŭ la mână. Décă nu credeţĭ, veniţĭ de vedeţĭ. — Eu până aicĭ o minţii, cine o scie minţi mai departe, sĕ o minţă.

Colnicŭ, Ianuarie 1893.

Maria Drăganŭ
învĕţătóre.

lăcomimŭ prea tare la laptele ei, căcĭ în ajunulŭ fĕtărei, laptele se corăstesce şi nu mai este bunŭ.

Mulsulŭ trebue lăsatŭ pe încetulŭ, ér *nicĭ de cum de odată.* Regula este, că în cele din urmă trei lunĭ, când vaca se apropiă de fĕtatŭ, se mulge din ce în ce mai puţinŭ, ér în cele mai din urmă şése sĕptĕmânĭ nu se mulge de locŭ. După fĕtare, érăşĭ nu mulgemŭ vaca numai decâtŭ, deórece laptele acesta este fórte de lipsă pentru viţelŭ.

Décă se întêmplă, ca ugerulŭ vacei sĕ se umfle, este bine a-lŭ unge cu unsóre séu cu untŭ. Ungerea acésta este folositóre şi atuncĭ, când vaca nu sufere viţelulŭ sĕ sugă.

Când vaca nu dă lapte de ajunsŭ, trebue mai întâiu de tóte sĕ ne îngrijimŭ de îmbunĕtăţirea nutreţului ei. Décă nutreţulŭ uscatŭ, cu cotóre tarĭ, (cum ar fi paele, fênulŭ, tuleii de cucuruzŭ etc.) se taie mĕruntŭ, se aşéḑă într'unŭ vasŭ de lemnŭ şi se opăresce cu apă ferbinte şi astfelŭ se dă vacilorŭ în stare căldicică, prin acésta ajutorămŭ multŭ sporirea laptelui, nu ne costă cheltuélă şi economisimŭ altŭ soiu de nutreţŭ. Modulŭ acesta de nutrire e bine sè se întrebuinţeze peste tótă iérna. E de însĕmnatŭ însĕ, că înainte de-a fĕta, nu este bine sĕ dămŭ vacilorŭ lăturĭ, séu rădĕcinĭ, cum ar fi de esemplu napĭ (sfecle) etc. De-altmintrelea multŭ influinţéză aicĭ şi aerulŭ; véra, de esemplu, tot-déuna vacile dau lapte mai multŭ şi mai bunŭ, decâtŭ iérna.

Se întêmplă câte-odată, mai alesŭ iérnă, când vacile se hrănescŭ cu nutreţŭ uscatŭ, dér şi numai décă vaca este bĕtrână, — se întêmplă, ḑicŭ, că laptele când ferbe, capĕtă unŭ mirosŭ şi unŭ gustŭ rêncedŭ, ca şi cum ar fi stătutŭ séu învechitŭ. In acestŭ casŭ, când laptele fierbe, trebue sĕ turnămŭ în elŭ cam pe a treia parte apă curată şi aşa amestecatŭ cu apă lăsămŭ laptele sĕ fiérbă mai departe.

Mai însĕmnămŭ în fine, că décă vaca (mai alesŭ cele tinere) se slăbesce pré tare, cam de obiceiu nu se mai póte direge nicĭ-odată. In casulŭ acesta nu este ertatŭ a mai mulge vaca, deórece laptele ei nu e sănĕtosŭ. Astfelŭ de vacĭ suntŭ bune numai pentru tăiatŭ.

Câtŭ pentru *cunóscerea laptelui*, vomŭ spune, că laptele care-i bunŭ are o colóre galbenă-alburiă şi este aşa de desŭ (condensatŭ), încâtŭ se lipesce de vasŭ; décă frecămŭ degetele unse cu lapte, acestea devinŭ unsuróse; décă vĕrsămŭ unŭ picurŭ de lapte bunŭ pe unghia degetului, acela rĕmâne întregŭ şi nu se împrăştiă. Cam de pe aceste semne se póte cunósce laptele, care este bunŭ. Laptele rarŭ şi cu faţă vineţiă, este rĕu.

Laptele de oi este de obiceiu mai unsurosŭ decâtŭ laptele de vacă şi decâtŭ celŭ de capră. Beutŭ aşa călduţŭ, îndată după mulgere, laptele are mare putere vindecătóre asupra celorŭ ce suferŭ de durere de peptŭ.

La oraşe, laptele de obiceiu se vinde în stare falsificată. De aceea, voindŭ a ne asigura de unŭ lapte bunŭ şi curatŭ, nu ne rĕmâne, decâtŭ sĕ ne îngrijimŭ de-a sta de faţă când se mulge laptele, pe care apoi *nicĭ-odată, nu este ertatŭ a-lŭ pune în vase de metalŭ,* ci când se mulge, sĕ se mulgă în vase de lemnŭ, ér când se ferbe, sĕ se fiérbă în vase de lutŭ.

Décă voimŭ sĕ conservămŭ laptele pe timpŭ mai îndelungatŭ, n'avemŭ decâtŭ sĕ-lŭ ferbemŭ în fiă-care ḑi; décă însĕ voimŭ sé nu se acréscă, atuncĭ trebue sĕ punemŭ în elŭ numai o mică părticică de pétră de sodă.

Laptele constă din apă, untŭ, zaharŭ, caşŭ şi diferite sărurĭ. Partea cea mai mare însĕ, mai bine ca optŭ din ḑece părţĭ, o formézā apa.

POVEŢE.

Intrebuinţarea cartofilorŭ degeraţĭ. Unŭ invĕţatŭ francesŭ, botaniculŭ Dupont, a analisatŭ cartofii (crumpenile, baraboii) degeraţĭ şi a aflatŭ, că décă cartofii potŭ fi vindecaţĭ de degerătură, ei nu perdŭ nicĭ una din însuşirile lorŭ şi rĕmânŭ totŭ aşa de bunĭ, cum au fostŭ şi înainte de degerătură. In contra degerăturei cartofilorŭ, învĕţatulŭ botanicŭ francesŭ propune următorulŭ mijlocŭ: După degerătură, sĕ se ia cartofii şi sĕ se înmóie într'unŭ vasŭ cu apă rece, unde sĕ se lase câtŭ se va puté mai multŭ timpŭ. După acésta sĕ se aşeḑe cartofii pe o masă, unde sĕ se lase pănă se vorŭ usca deplinŭ. După ḑisa numitului învĕţatŭ, cartofii potŭ fi după acésta gătiţĭ pentru mâncare, căcĭ vorŭ fi totŭ aşa de bunĭ, cum ar fi fostŭ înainte de a degera.

*

Ouĕle sub cloşcă. Directorulŭ de agricultură din Cambais (Francia) recomandă unŭ mijlocŭ forte simplu de pusŭ ouĕle la clocitŭ, care i-a reuşitŭ în totŭ-deana. Mijloculŭ constă în a uda ouĕle cu apă nicĭ caldă, nicĭ rece, a le şterge şi a le pune îndată sub cloşcă. In chipulŭ acesta se spală de pe cója oului necurăţenia şi părţile grase, şi prin urmare se înlesnesce intrarea căldurei şi umeḑelei în óuĕ.

MULTE ŞI DE TOATE.

Invingĕtórea.

Se intêmplă odată unŭ rĕsboiu mare şi seriosŭ între Titanĭ. Tóte virtuţile şi tóte viţiurile se rĕsboiau pe viéţă şi mórte. Gróznice rănirĭ se făcuseră şi sângele curgea pĕrĕu. Viclenia şi rĕutatea sar asupra dreptăţii şi o rănescŭ, rupêndu-i mâna. Iubirea murì sfăşiată de dinţii şi ghiarăle pismei şi gelosiei. Dărnicia fù sugrumată de sgărceniă. Multorŭ virtuţĭ le merse rĕu în aceea ḑi, dér şi multorŭ din viţiurĭ nu le umblase mai bine, căcĭ îşĭ luară şi ele partea lorŭ.

Din tótă céta cea mare de luptătorĭ singurŭ o virtute rĕmase nevătĕmată, — anume *bunătatea.*

Bătută cu petri, străpunsă de săgeţile nemulţămirei, de-o sută de orĭ doborîtă la pămêntŭ, ea éră şĭ se sculă nevătĕmată, neinvinsă şi intră din nou în lupta înfuriată.

Se făcuse séră, ba veni şi nóptea, lupta însĕ rĕmase nehotărîtă. Rĕsboinicii zăceau osteniţĭ de-o parte şi de alta. Singură bunătatea se preâmbla cu fruntea deschisă. Ea era deşteptă ca apa unui isvorŭ şi iubitóre ca aurora dimineţii, mângâindŭ pe întristaţĭ şi ajutândŭ pe cei lipsiţĭ. In acelŭ momentŭ înşi şĭ inimicii au recunoscutŭ mărimea ei şi i au ḑisŭ: Cea mai tare escĭ tu! Tu ai învinsŭ!

Prelucrată de:

Nicolau V. Popŭ
învĕţ. grăniţ.

*

Fumatulŭ damelorŭ în Anglia.

Numĕrulŭ damelorŭ englese, carĭ fumézā cresce în modŭ simţitorŭ pe ḑi ce merge. Ele fumézā mai cu sémă unŭ felŭ de ţigărĭ numite „The Lady“. O firmă din Birmingham nu fabrică altceva decâtŭ numai ţigărĭ parfumate şi face mulţĭ banĭ. Se vorbesce, că şi principesa Luisa de Anglia fumézā astfelŭ de ţigărĭ.

*

Din America la Parisŭ cu 15 banĭ.

A pleca din fundulŭ Americei meridionale cu 15 banĭ în buzunarŭ şi a ajunge în Parisŭ — adecă aprópe sĕ facĭ ocolulŭ pămêntului — écă o aventură care sémănă cu o călătoriă estra-ordinară de ale lui J. Verne.

Cu tóte acestea aventura este fórte adevĕrată.

Eroulŭ este unŭ băiatŭ de 16 anĭ.

O sĕracă familiă din Saint-Deun, sedusă de promisiunile de avere făcute de către o agenţiă de emigrare sud americană, plecà acum trei anĭ în Republica Argentină.

Averea însĕ se mărginì numai în promisiunile agenţiei.

Familia Cherigny—astfelŭ se numea — consumă în America economiile aduse din Franţa şi sfîrşi prin a se găsi într'o bună diminéţă în cea mai négră miseriă.

Spre a nu muri de fóme, diferiţii membrii ai familiei deciseră de a se separa şi de a se îngriji fiă-care câtŭ mai bine posibilŭ la susţinerea sa.

Unulŭ dintre copii anume George, atuncĭ în etate de 13 anĭ şi jumĕtate, se duse în Brasilia. Aci lucrândŭ cu negrii a aduna cafea, câştigă câţĭ va banĭ cu carĭ se întórse la Buenos-Ayres spre a-i da mamei sale.

Apoi George plecà din nou prin pădurĭ vênândŭ boi şi cai sĕlbatecĭ.

După unŭ anŭ, totŭ umblândŭ elŭ se găsi la pólele Cordilierilorŭ.

Fiindŭ obositŭ de acea viéţă nomadă elŭ începù sĕ simţă dorulŭ de a vedea Franţa şi mai cu sémă Parisulŭ.

Leii, tigrii, şerpii potŭ fi ornamentulŭ frumosŭ alŭ unui tablou, dér trebue sĕ convenimŭ ca tovărăşia lorŭ, lasă multe lucrurĭ de doritŭ din plăcuta viéţă socială.

Spre noroculŭ lui dete de ţĕrmulŭ mărei unde era ancorată o navă, care se ducea spre Havre, şi alŭ cărei căpitanŭ îlŭ primi pe bordulŭ ei.

49 de ḑile după aceea George Cherigny ajunse la Parisŭ percurgêndŭ pe josŭ distanţa care departe Havre de capitala Franţei.

Tóte acestea suntŭ fórte frumóse şi demonstrézā în de ajunsŭ forţa caracterului acestui copilŭ.

Dér ce mai estra-ordinarŭ este acésta: George Cherigny plecà din Buenos Ayres cu 15 banĭ în buzunarŭ şi când ajunse în Parisŭ mai avea încă 10 banĭ, adecă elŭ nu cheltuise decâtŭ 5 parale în tótă lunga sa călĕtoriă.

Eroulŭ nostru vorbesce acum limba spaniolă perfectŭ de bine şi va găsi mijloculŭ de a trăi onestŭ în Parisŭ, unde numele sĕu e înconjuratŭ de admiraţiune şi reclame gratuite din tóte părţile.

*

Unŭ procesŭ din causa nasului.

Unŭ procesŭ într'adevĕrŭ se desfăşură mai ḑilelele trecute înaintea tribunalului din Gand şi care se asémănă cu unulŭ întêmplatŭ în Zurich.

Luna trecută unŭ ḑiarŭ satiricŭ din acelŭ oraşŭ publicase unŭ articolŭ prin care se lega de nasulŭ pré roşu alŭ unui liniştitŭ cetăţénŭ. Acestŭ articolŭ cade sub ochii posesorului nasului în chestiune, care intentà unŭ procesŭ de reparaţie redactorului gazetei.

După consiliulŭ avocatului sĕu, reclamantulŭ se presentă în persónă la audienţă, pentru ca judecătorii şi juraţii sĕ se pótă convinge, că nasulŭ sĕu nu era mai roşiu de câtŭ alŭ celorŭ lalţĭ ómenĭ, şi că nu era nicĭ schimonositŭ.

O jumĕtate duzină de martorĭ, pe carĭ reclamantulŭ 'i adusese, dovediră că posesorului nasului, era un omŭ onestŭ şi că organulŭ sĕu era în adevĕrŭ niţelŭ mai desvoltatŭ dér causa nu trebuia căutată în vinŭ.

Juraţii, cu tóte aceste mărturisirĭ, achitară pe ḑiaristŭ şi omulŭ cu nasulŭ roşu a trebuitŭ sĕ plătéscă şi cheltuelile procesului.

*

O amintire dureróşă din rĕsboiŭ.

Oficerulŭ rusŭ de husarĭ S. Engel, mortŭ în anii trecuţĭ istorisesce în memoriile lui apărute de curêndŭ următórea întêmplare tragică, petrecută în lupta de la Lipsca:

— „In momentulŭ, când trecuserămŭ deja podulŭ unui drumŭ de ferŭ, aprinsŭ de către duşmanĭ, étă că vine spre noi o femee frumósă, în vîrstă de vre-o 25 de anĭ, călare pe unŭ calŭ superbŭ englezescŭ. Se vedea, că era femeea unui oficerŭ din statulŭ majorŭ francesŭ şi în zăpăcéla ei, îşĭ căuta bărbatulŭ printre rîndurile nóstre.

Se părea aprópe asurḑită de puternicele detunăturĭ de tunurĭ. La 50 de paşĭ departe de noi, femeea îşĭ opresce calulŭ, privesce indiferentă la tabloulŭ sângerosŭ din prejurulŭ ei şi apoi îşĭ îndreptézā întrégă atenţiă spre fetiţa ei de 4 anĭ, pe care o ţinea pe şea, lângă dênsa.

In repeţite rêndurĭ se încercase ea sĕ străbată colóna cavaleriei nóstre, dér totŭ-déuna au respins'o soldaţii noştri brutalĭ.

— „Incotro vréi sĕ te ducĭ? Aicĭ nu e locŭ pentru tine!“ îi strigau ei înfuriaţĭ. Femeea nu ḑicea nicĭ o vorbă; nicĭ nu plângea. Când şi când îşĭ ridica ochii spre cerŭ, séu se uita cu dragoste la nevinovata fetiţă. Intr'unŭ târḑiu isbucni în lacrimĭ.

— „O D-ḑeule, trebue că'sŭ nebună; nicĭ sĕ mĕ rogŭ nu potŭ“ —strigă ea în limba francesă. In timpulŭ acesta glónţele Francesilorŭ de pe ţĕrmulŭ opusŭ cădéu ca plóia în rêndurile nóstre. De odată calulŭ femeei cade josŭ. Unŭ glonţŭ de tunŭ îlŭ omorîse, sfărîmândŭ totŭ odată şi piciorulŭ stângŭ alŭ călăreţei. Unŭ oficerŭ şi eu, vĕḑêndŭ scena oribilă ne repeḑimŭ îndată, ca sĕ'i venimŭ în ajutorŭ. Dér atuncĭ auḑimŭ vocea comandantului de divizie, contele Pahlen.

— „Unde mergeţĭ d-lorŭ?“ strigă elŭ teribilŭ.

— „Dorimŭ sĕ dămŭ ajutorŭ unei femei nenorocite!“

— „In serviciŭ nu e nicĭ o dorinţă. Treceţĭ numai de câtŭ la locurile d-vóstră! Repede!“ rĕsună porunca generalului şi negreşitŭ, că noi am ascultatŭ.

Ce s'a întêmplatŭ după aceea a fostŭ îngrozitorŭ. Fără sĕ se vaete de locŭ dér cu privirile desperate, nenorocita femee a luatŭ în braţe fetiţa, care plângea amarŭ, a sărutat'o cu o dragoste nespusŭ de mare, apoi şi-a desfăcutŭ legătura de la piciorulŭ sfărîmatŭ şi cu ea şi-a sugrumatŭ fetiţa. Tóte acestea s'au petrecutŭ sub ochii noştri, în câteva momente.

După aceea femeea şi-a luatŭ fetiţa ér la pieptŭ şi s'a rĕzîmatŭ de cadavrulŭ calului. Fără sĕ se tênguéscă, fără sĕ plângă, fără sĕ rostéscă o vorbă măcar, femeia asta nenorocită îşĭ aştepta mórtea ca o eroină antică. Acésta a venitŭ îndată. Cavaleria s'a pusŭ în mişcare şi mii de copite de calŭ au trecutŭ peste trupulŭ ei sfărîmându-lŭ.

Impresia acestei scene grozave n'amŭ pututŭ s'o uitŭ în tótă viaţa mea.“

*

Imbătarea cu fumŭ.

Obiceiulŭ, a se îmbăta prin respirarea fumului, se afla încă în cea mai adâncă vechime. Massageţii de lângă marea caspică, după cum ne spune istoriculŭ grecescŭ Herodotŭ, aruncau în focŭ fructele unui pomŭ, apoi respirau cu lăcomiă fumulŭ şi prin acésta se înbătau ca şi cu vinŭ. Sciţii, carĭ locuiau lângă Dnipru, puneau unŭ felŭ de seminţe pe nisce petrii arse şi apoi respirau fumulŭ ceea ce le făcea o mare plăcere. Şi acum se mai face acésta pe la popórele din India, precum şi la Tătarĭ, Cafrii şi Hotentoţi.

*

O datină ciudată.

In insulele Carriba, când móre vre-unŭ bărbatŭ, atuncĭ nevasta luĭ ĭi sapă grópa, în care pune afară de armele sale şi alte lucrurĭ preţióse. Apoi în timpŭ de unŭ anŭ de ḑile vine în fiecare ḑi la grópa luĭ. Apoi ĭi desgrópă osĕmintele luĭ, le spală şi le uscă la sóre, apoi în anulŭ alŭ doilea folosesce aceste osĕminte în locŭ de perină. In anulŭ alŭ treilea de doliu le acaţă în colibă, ceea ce e unŭ semnŭ, că vĕduva póte se priméscă érăşĭ peţitorĭ.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Februarie. are 28 ḑile. Germânarŭ.

1893 Dilele sĕptĕm.	Călendarulŭ Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	21 D. 2 C. P. Timotei	5 E. 3 Ocul. Eus.	6. 32	5. 52
Lunĭ,	22 Aflar. rel. l. Eugenia	6 Frideric	6. 30	5. 53
Marţĭ,	23 S. p. Ieremon Polic.	7 S. Toma Acui	6. 31	5. 54
Mercurĭ,	24 † Aflar. cap. S. Ioan	8 Ioan Filim.	6. 29	5. 56
Joi,	25 Sf. p. Tarasiu Teod.	9 Francisca	6. 27	5. 57
Vinerĭ,	26 Sf. p. Porfir. Ep.	10 S. 40 martir.	6. 24	5. 58
Sâmb.	27 Păr. Procop. Decap.	11 Heracliu	6. 22	5. 53

Bursa de mărfurĭ din Budapesta

din 1 Martie n. 1893.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănăţenescŭ	80	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	80	7.9.	7.95
Grâu de Pesta	80	7.85	7.90
Grâu de Alba-regala	80	7.85	7.90
Grâu de Bácska	80	—.—	—.—
Grâu-ung. de nordŭ	80	—.—	—.—

Sĕminţe vechĭ orĭ nouĕ	soiulu	Calitatea per Hect.	Preţulu per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70—72	6.25	6.40
Orzŭ	nutreţŭ	60—62	4.90	5 20
Orzŭ	de vinars	62.—	5.35	5.80
Orzŭ	de bere	64.—	6.10	7 30
Ovĕsŭ		39.41	5.60	5.90
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	4.70	4.75
Cucuruzŭ	altŭ soiu	73	4.65	4.70
Cucuruzŭ	„	—	.—	.—
Hirişcă	„	—	4.40	4.60

Preţulŭ pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiulŭ	Cursulu dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	43.—	53.—
—	francesă		—.—
—		—.—	—.—
„	roşiă	61.—	70.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	32.—	32.50
Oleu de in		5.75	5.95
Uns. de porc	dela Pesta	63 50	64.50
„	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svântată	48.50	49.—
„	afumată	59.50	60.—
Sĕu		39.—	40.50
Prune	din Bosnia în buţĭ	22.—	22.—
„	din Serbia în sacĭ	21.50	22.—
Lictarŭ	slavonŭ nou	—.—	—.—
„	bănăţenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	ungurescĭ		
„	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	35.—	37.—
Ceară	de Rosenau	140.	141.
Spirtŭ	brutŭ	13.50	13.75
„	Drojdiuţe de spirt	15.25	15 50

Tergulŭ de rîmătorĭ din Steinbruch. La 6 Mart. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 115.793 capete, la 7 Martie au întratŭ 1705 capete şi au eşitŭ 847 rĕmânêndŭ la 8 Martie unŭ numĕrŭ de 116,656 capete. — Se notéză marfa: *unguréscă* veche, grea dela 51.— până la 52.— cr. marfă *unguréscă* tineră grea dela 55 cr. până la 56— cr., *de mijlocŭ* dela 53— cr. până la 54— cr. *uşóră* dela 51— cr. până la 52— cr. — *Marfă ţĕrănéscă* grea dela 52 până la 52— cr. — *de mijlocŭ* dela 51 - cr. până la 52— cr. *uşóră* dela 50 cr. până la 51 cr. — *Marfă de România Bákony* de grea dela — cr. până la — cr. transitto mijlociă grea dela — cr. până la — cr. însĕ transito uşóră dela — cr. până la—cr. transito dto ţepóşă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă dela — cr. până la — cr *Marfă sêrbéscă* grea dela 50—51 cr. transito, mijlociă grea dela 50—51 cr. transito uşóră de la 49—51 cr. Porcii îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr până a — cr. Cântăriţĭ la gară cu 4(

Cursulŭ losurilorŭ private

din 8 Martie n. 1893.

	cump.	vinde
Basilica	7.90	8.40
Creditŭ	195.75	197.75
Clary 40 fl. m. c.	58.—	58.50
Navig. pe Dunăre	139.—	141.—
Insbruck	25.25	26.25
Krakau	24.-	24·35
Laibach	22.50	23.50
Buda	61.—	62.50
Palffy	57.75	58.25
Crucea roşie austr.	18.50	19.—
dto ung.	13.—	13.50
dto ital.	14.—	14.60
Rudolf	25.—	26.—
Salm	69.—	70.
Salzburg	26.40	27.10
St. Genois	67.—	68.-
Stanislau	55.—	—.—
Trieitine $4^1/_2$% 100 m. c.	141.—	142.50
dto 4% 50	67.—	—.—
Waldstein	45.—	47.—
Windischgrätz	76.—	—.—
Sêrbescĭ 3%	41.90	42.40
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	133.—	134.—

Bursa din Bucurescĭ

din 1 Martie n. 1893.

Valorĭ	%	cumpe
Rentă română perpetuă 1875	5%	101.—
Renta română amortisabilă	5%	$99.^1/_4$
dtto	4%	$84.^3/_4$
Renta rom. (rurale convertite)	6%	$103.^1/_4$
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	4%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraş. Bucurescĭ	5%	—.—
idem idem din 1884	5%	$90.^1/_4$
idem idem din 1890	5%	$91.^3/_4$
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	—.—
idem idem	5%	$96.^1/$
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	$103.^1/_2$
idem idem	6%	$102.^1/_4$
idem idem	5%	$91.^1/_4$
Credit Fonc. Urban din Iaşĭ.	5%	82.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr V. N.	279.—
Banca Nation. ult. div. 84.45	500	1675
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	—.—
Naţionala de asig. ult. div. 36 lei	200	430.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.—	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 5 l.	204	—.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. 00	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	—.—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—.—
20 francĭ aur	—	20.09
Banca Naţion. a României	—	—.—
Scompt.	6%	
Avansurĭ pe efecte	7%	
vansurĭ pe Lingourĭ	6%	

Cursulŭ la bursa din Viena

din 9 Februarie st. n. 1893.

Renta de aurŭ 4%	115.85
Renta de hârtiă 5%	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	123.—
dto argintŭ	101.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [prima emisune	120 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ croato-slavone	—.—
Bonurĭ rurale-ungare	95.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	97.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	152 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	145.—
Renta de argintŭ austriacă	99.—
Renta de hârtiă austriacă	98.75
Renta de aurŭ austriacă	117.40
Losurĭ din 1860	148.50
Acţiunile băncei austro-ungare	998.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr	341.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	341.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	$9.62^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	59.25
Londra 10 Livres sterlinge	121.15

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 11 Februarie st. n 1893.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 52	Vênd.	9 55
Argintŭ românescă	„	9 48	„	9.53
Napoleon-d'orĭ	„	9.58	„	9.62
Galbinĭ	„	5 58	„	35.6
Ruble rusescĭ	„	—.—	„	—.—
Mărcĭ germane		58.80	„	59 10

Discontulŭ 6—8% pe anŭ

Proprietarŭ **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Nr. **3144**—1893.

PUBLICAŢIUNE

Din causa marelui numĕrŭ de aplicaţĭ, carĭ suntŭ a se anunţa la cassa **pentru bolnavĭ din Braşovŭ**, ne putêndu-se săvêrşi anunţarea unei părţĭ marĭ până la 5 Martie a c. terminulŭ hotărîtŭ în apelulŭ din 20 Februarie a. c. Nr. 2072, deóre ce partea cea mai mare a patronilorŭ amênase anunţarea pe ḑilele din urmă, subsemnata diregĕtoriă de meserii, referindu se la apelulŭ susŭ amintitŭ, aduce la cunoscinţa celorŭ pe carĭ ĭi privesce, că a **prelungitŭ terminulŭ pentru anunţările la cassa pentru ajutorarea de bolnavĭ din Braşovŭ până în 20 Martie a. c. st. n.** Inceputulŭ îndatorirei pentru plata cotisaţiunilorŭ fixatŭ în apelŭ, şi anume pe ḑiua de 20 Februarie, nu se schimbă prin acésta întru nimicŭ.

Se provócă decĭ toţĭ patronii (meseriaşĭ, fabricanţĭ, comercianţĭ) a anunţa persónele aplicate la dênşii şi obligate în sensulŭ art. de lege XIV din 1891 de a se asigura, **pe lângă folosirea biletelorŭ de anunţare, ce se potŭ căpĕta în cancelaria cassei pentru ajutorarea de bolnavĭ (sub buciumŭ Nr. 16 parterŭ)** până în 20 Martie, căcĭ la din contră se va aplica amenda legală pentru neesecutarea anunţărei.

Braşovŭ, 6 Martie 1893.

Magistratulŭ orăşĕnescŭ ca diregătoriă de meserii.

59 1—2

„Hunedóra"

însoţire de anticipaţiune şi creditŭ în Deva.

CONVOCARE.

Domnii participanţĭ ai însoţirii de anticipaţiune şi creditŭ „HUNEDÓRA", se invită în virtutea §§ lorŭ 23 şi 24 ai statutelorŭ la

a VII-a Adunare generală ordinară,

care se va ţiné în Deva **Joi la 23 Martie 1893, st. n. la 3 óre d. a.** in localulŭ însoţirii.

Obiectele puse la ordinea ḑilei suntŭ:

1. Alegerea unui preşedinte, a unui vice-preşedinte, precum a doi secretarĭ şi doi scrutinătorĭ.
2. Raportulŭ direcţiunii cu privire la activitatea consiliului administrativŭ şi la starea cassei însoţirii (bilanţulŭ) pe anulŭ 1892; raportulŭ comissiunei de supraveghere, şi hotărirea asupra profitului curatŭ.
3. Statorirea bugetului pe anulŭ 1893.
4. Alegerea unui membru în consiliulŭ administrativŭ pe timpŭ de doi anĭ.
5. Alegerea comissiunii de supraveghiare pe timpŭ de unŭ anŭ.
6. Eventuale propunerĭ (§ 29).

In lipsa membrilorŭ receruţĭ, — de preste jumĕtate a părţilorŭ fundamentale — adunarea se va ţiné în înţelesulŭ § lui 25 din statute la 3 Martie a. c. totŭ la timpulŭ şi în localulŭ indicatŭ.

Domnii participanţĭ potŭ lua parte sĕu în persónă, sĕu prin plenipotenţiaţii lorŭ, carĭ asemenea au sĕ fiă participanţĭ fundamentalĭ (§ 26); nimenĭ nu póte esercita însĕ mai multe de 20 voturĭ (§ 10).

In timpulŭ încheerii bilanţului însoţirea a avutŭ 318 părţĭ fundamentale a 50 fl. 15900 fl.

Din şedinţa consiliului administrativŭ alŭ însoţirii „Hunedóra", ţinută în Deva la 1 Martie 1893.

Ales. Moldovanŭ m. p., vice-directorŭ. *Avramŭ P. Pecurariu* m. p., directorŭ. *Nechita Luculetiu* m. p., secretarŭ.

62,1—1.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.